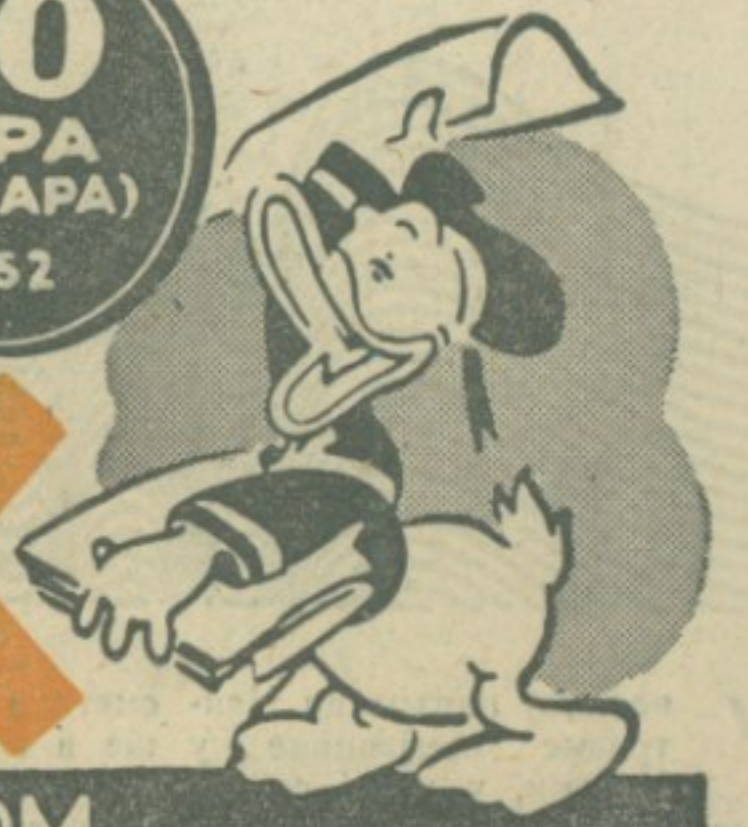

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

50
ПАРА
(ДИНАРА)
1952

Година XXVIII

БРОЈ 823

7. октобар 1967.

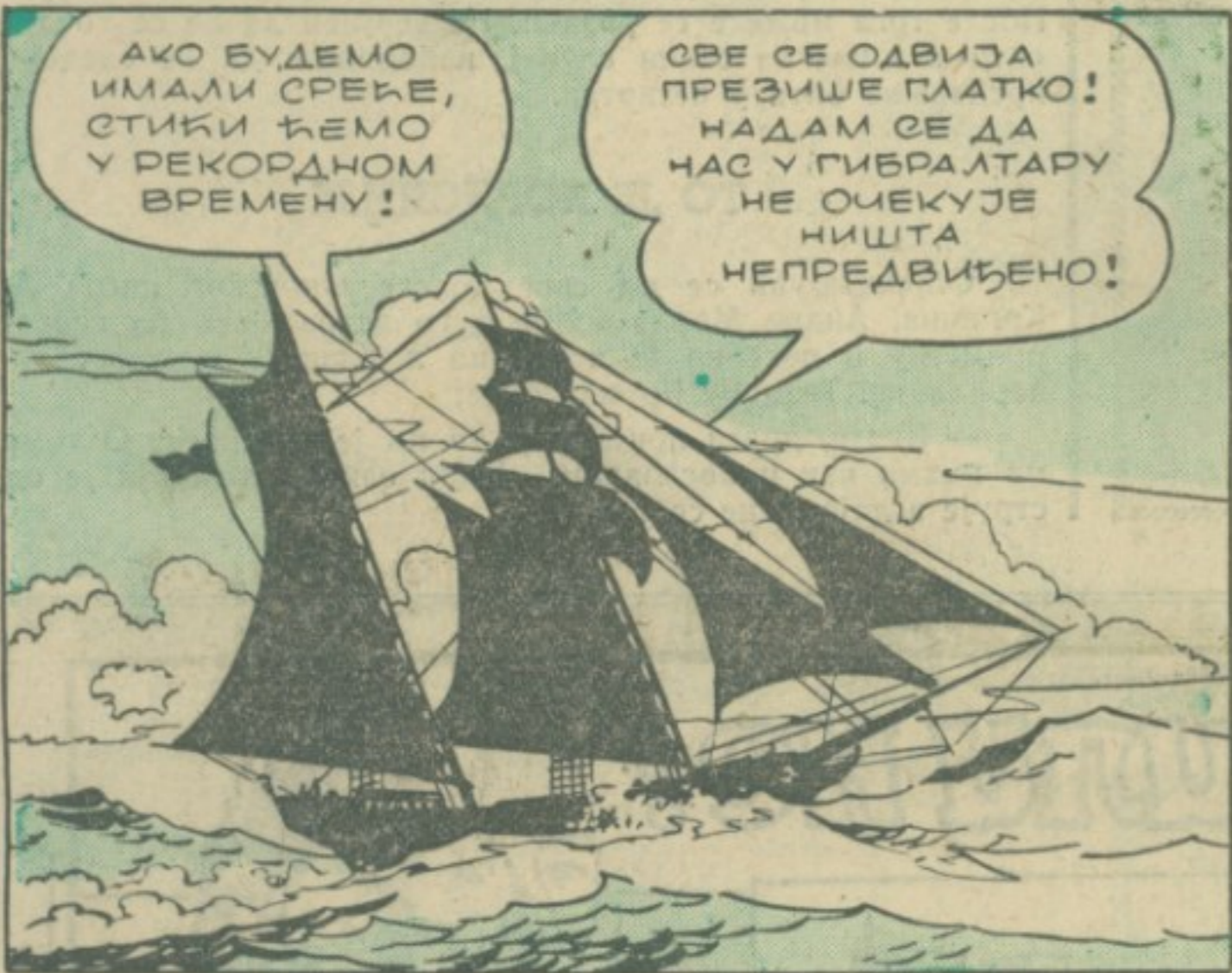
ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

КАПЕТАН Кејт

„ПЕСМА ВЕТРА“ ЗАПЛОВИЛА ЈЕ АТЛАНТИКОМ ПРЕМА ГИБРАЛТАРУ...

ПЛОВИМО ВЕОМА БРЗО,
КАПЕТАНЕ! ИЗАБРАЛИ
СТЕ ОДЛИЧНО ВРЕМЕ
И КУРС...

АКО БУДЕМО
ИМАЛИ СРЕЌЕ,
СТИКИ ЋЕМО
У РЕКОРДНОМ
ВРЕМЕНИУ!

СВЕ СЕ ОДВИЈА
ПРЕЗИШЕ ПЛАТКО!
НАДАМ СЕ ДА
ЧАС У ГИБРАЛТАРУ
НЕ ОЧЕКУЈЕ
НИШТА
НЕПРЕДВИЂЕНО!

У
ТО
ВРЕМЕ
У
ПИРАТСКОМ
УПОРИШТУ
СТРАШНОГ
ХАМЕТА РЕИСА
ОДИГРАВАЛА
СЕ
УЗБУДЉИВА
ОЦЕНА
КОЈОЈ
ЈЕ
ПРИСУСТВО-
ВАЛА И
ЗАРОБЉЕНА
ДЕВОЈКА.

НЕЋЕТЕ НИШТА
ПОСТИЌИ КОД ТОГ
ФРАНЦУЗА
ТИМЕ ШТО СТЕ
МУ ОТЕЛИ
КЋЕР!

НИ
РЕЧИ
ВИШЕ!

ОН ОДБИЈА ДА ПОВЕЉА ЗАШТИТНИ
ДАНАК КОЈИ ПЛАЊА ДА БИ ЊЕГОВИ
ТРГОВАКЦИ БРОДОВИ МОГЛИ СЛО-
БОДНО ДА ПЛОВЕ! ЈОШ ПРЕТИ...
ДА ЋЕ МИ УСКОРО СТАТИ ЗА
ВРАТ! ИСКОРИСТИЋУ
ОВУ ПРИЛИКУ,
АКВАР БЕЈЕ!

СВЕ МИ СЕ ЧИНИ,
АДМИРАЛЕ МОЈ,
ДА СЕ ВИ
ТОМЕ ПРОТИВИТЕ
ЗАТО ШТО ЈЕ
ЗАРОБЉЕНИЦА НЕВЕРНИ-
ЦА, КАО И ВИ...

ПРОТИВИМ
СЕ ЈЕР
СМАТРАМ
ДА ЈЕ ТО
ПО-
ГРЕШНО!

JERRY B-6
SKELLY

ПЛАЊАМ ВАС, АКВАР БЕЈЕ,
НЕ ДА МЕ САВЕТУЈЕТЕ
ВЕА ДА МЕ СЛУЖИТЕ!
ИСКОРИСТИТЕ СВОЈЕ
ВЕЗЕ У ГИБРАЛТАРУ
И МАРСЕЈУ ДА ЈАВИТЕ
ФРАНЦУЗУ...

... ДА ЋЕ МУ, АКО НЕ ИСПУНИ
МОЈЕ ЗАХТЕВЕ,
КЋИ: БИТИ ПРОДАНА
НА ПИЈАЦИ РОБОВА!

У ОВОМ
БРОЈУ:

НОВЕ
АВАНТУРЕ
ГУСАРСКОГ
КАПЕТАНА
ДЕНИСА

Робинзон Крусо Живи у Москви

У великој картотеци Централне пријавнице у Москви, у којој се налазе имена и адресе свих становника главног града Совјетског Савеза, може се наћи и једна заиста необична картица. На њој пише: Робинзон Крусо Николај Николајевич Невероватно: човек са истим презименом које је носио херој чувеног романа Данијела Дефоа живи у Москви!

...Пре готово сто година сeosки дечак Николај Фокин, који је сам научио да чита и пише, страсно је заволео књигу. У руке му је једном доспео роман Данијела Дефоа „Робинзон Крусо“.

Дечак никад у животу није видео море. Али, оно што је у роману прочитао о мору толико га је очарало да му се чинило да неће моћи да живи далеко од њега. И Николај је одлучио да побегне из родитељске куће.

Две године је дечак лутао Русијом упорно се пробијајући према обалама хладног Белог мора. Да би могао да опстане прихватао се сваког посла: радио је као помоћник дрвосеча, помагао сељацима при жетви, живео с аласима. Најзад је Николај Фокин стигао до мора и постао „мали“ на једном руском једрењаку. Куда све као морнар није стигао! Видео је Америку, боравао у лукама Африке и Азије.

Једном је његов брод пловио Индијским океаном. Бродски стражар приметно је на хоризонту узан појас земље. Острво! Али, једрењак није могао да пристане уз острво:

сметало му је подводно стење и велики таласи. Тада је заповедник брода одлучио да на острво упути чамац с неколико морнара.

Међу морнарима посланим у извиђање налазио се и Николај Фокин. Са сваким замахом весела тајанствено острво, кога није било на карти, постајало је све ближе. Али, уколико се чамац више приближавао обали утолико је било јасније да ни он неће моћи да пристане. Таласи су се с треском разбијали о камениту обалу стварајући око стена шта су вириле из воде праве вртлоге.

Један од морнара начинио је погрешан покрет веслом, чамац се окренуо боком према таласима и — преврнуо. Већи део посаде чамаца успео је да доплива натраг до брода док су два морнара, од којих је један био Фокин, таласи избацили на острво.

Острво је било пусто. Оживљавале су га само високе палме и егзотично растине непознато морнарима.

Два дана и две ноћи два морнара су, без воде и хране, преживела на малом острву изгубљеном у Индијском океану. Два дана су, као прави робинзони, стрпљиво очекивали спасење.

Када су изгладнели и омршавели ступили на палубу свог брода, другови су их среди као што се дочекују васкрсли из мртвих. Заповедник брода, стари морски вул и велик шаљивџија коме је била позната Фокинова љубав

према мору, позвао је младог морнара и казао му:
— Све се догодило као у

роману Данијела Дефоа. Само, у књизи је настрадао и брод а од посаде се спасао само један морнар. А овде се све завршило лепо, без жртава и на пустом острву нашао сте се само вас двојица. Требало би да те назовем Петко, али како ипак није све било као у роману, нећеш бити Петко, већ Робинзон Крусо.

Рекавши то, капетан је отворио бродски дневник и пречртавши презиме Фокин уписао ново: Робинзон Крусо.

Николај је задржао ново име и предао га својим потомцима. Оно се готово читав век преноси с колена на колена. Московљанин Николај Николајевич Робинзон Крусо има сина који је по занимању шофер, брата од стрица који ради у једном бродоградилштву, његове синове. И сви су они Робинзон Крусо.

НЕМА ЗАБУШАВАЊА

Инжењер Макгин из Пенсилваније изумео је електронску справу помоћу које тренер може да утврди коликом снагом замахује поједини члан веслачке еки

пе. Сваки веслач има на себи причвршћен мали динамометар који преноси учинак на светлећу таблу и на тај начин омогућава тренеру контролу.

НОВИНЕ СА НАЈВЕЋИМ ТИРАЖОМ

Лист са најбројнијим тиражом у свету зове се „Асахи“ и излази у Јапану у шест милиона примерака. Са 5,2

милиона примерака други у свету је „Маини-ни“, који се такође штампа у Јапану.

АНЕГДОТЕ

БЕЗ КОМЕНТАРА

Један амерички новинар приметио је да се на групним сликама глумца Даглас Фербанкс увек налази први слева. Заинтересован он упита познатог старог глумца за разлог:

— Видите — поче глумец — у новинама увек у потпису испод слике пише: Слева надесно тај и тај...“

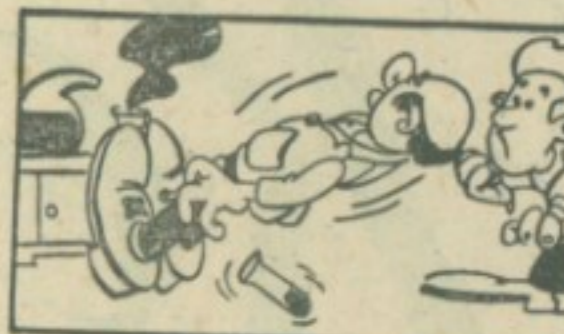
НЕ БИ БИЛО ЛОШЕ

Познатог хуманисту и лекара доктора Алберта Швајцера, који је већи део свог живота провео у Ламбарени у Африци лечећи лепрозне, посетио је једном неки француски новинар. Између осталих питања поставио му је и следеће:

— Шта мислите о цивилизацији белих?

Доктор Швајцер погледа новинара и смешкајући се одговори:

— То не би била лоша идеја.

СЛЕДЕЋЕ ПРЕДАВАЊЕ У ЧЕТВРТАК

Приступајући огледима са хлором, немачки хемичар Еуген Виберг обратио се студентима:

— Хлор је, као што знате, отрован гас. Ако бих се ја онесвестио, молим вас да ме изнесете на свеж ваздух. После тога можете се разићи. Не верујем да ће се то десити а ипак, за сваки случај, напомињем да ће следеће предавање бити у четвртак.

ТО ЈЕ КОРИСНИЈЕ

Опраштајући се од свог колеге шкотског писца А. Кронина, Андре Мораа му је дуго захваљивао на гостопримству и посебно је похвалио љубазност његових сународника. Тада му Кронин рече:

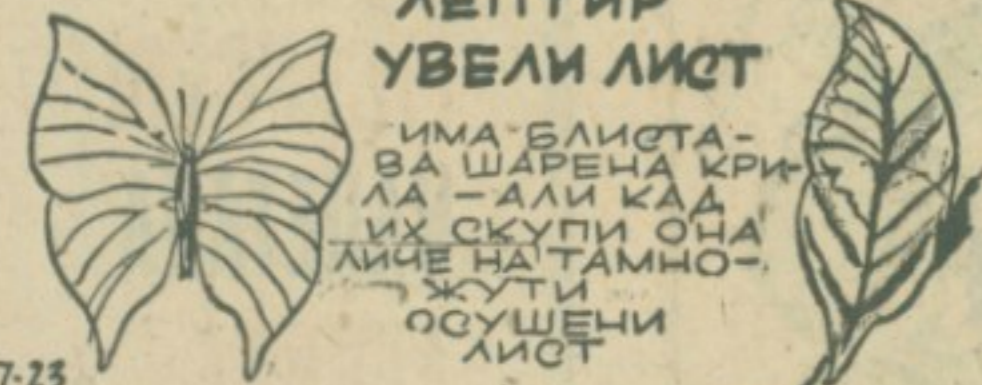
— Знате, драги пријатељу, то им је јевтиније. О томе ми имамо чак и пословицу: „Један осмех јевтинији је од струје а даје више светлости“.

ФИЛИП РАЗДЕЛ

ИЗ ЧЕРЛОНА (САД)
БИО ЈЕ ТАКО ТЕШКО РАЊЕН ДА СУ ЛЕКАРИ ОДБИЛИ ДА ГА ОПЕРИШУ И ИЗВАДЕ МУ МЕТАК ИЗ ДЕСНОГ ПЛУЌНОГ КРИЛА ЧУВЕРНИ ДА НЕ УМРЕТИ НА ОПЕРАЦИОНОМ ОТОЛУ
— ПОСЛЕ НЕКОЛИКО ДАНА РАЗДЕЛ ЈЕ ИСКАШАО, МЕТАК И, ОЗДРАВИО

ЛЕПТИР УВЕЛИ ЛИСТ

ИМА БЛИСТАВА ШАРЕЦА КРИЛА — АЛИ КАД ИХ СКУПИ ОНА ЛИЦЕ НА ТАМНО-ЖУТИ ОСУШЕНИ ЛИСТ

Ripley's Веровали или не!

ПРВЕ НУМЕРИСАНЕ КУЉЕ НА СВЕТУ
НА МОСТУ НОТР ДАМ У ПАРИЗУ 380 ГОДИНА НАЛАЗИЛО СЕ 78 ТРОСПРАТНИЦА КОЈЕ СУ 1512. ГОДИНЕ ОБЕЛЕЖЕНЕ БРОЈЕВИМА
— 214 ГОДИНА ПРЕ НО ШТО ЈЕ ИЗЈЕДНА ДРУГА ЗГРАДА У СВЕТУ ДОБИЛА КУЉНИ БРОЈ

5 ГОДИНА

БИЛО ЈЕ ПОТРЕБНО ЈЕДНОМ МАЈСТОРУ — ЧАСОВНИЦАРУ ДА НАПРАВИ ОВАЈ САТ КОЈИ КАД СЕ ПРИТИСНЕ ЈЕДНО ДУГМЕ ЗВОНЕЊЕМ ПОКАЗУЈЕ КОЛИКО ЈЕ ТАЧНО САТИ И МИНУТА — ОН ИНАКЕ ОТКУЦАВА ПУНЕ САТЕ И ЧЕТВРТИЦЕ ОЛУЖИ КАО БУДИЛАНИК И ВЕСИТИ КАЛЕНДАР, А ПОКАЗУЈЕ И ПОЛОЖАЈ ЗВЕЗДА И ВРЕМЕ ИЗЛАСКА И ЗАЛАСКА СУЊЦА

МОК РАЗМНОЖАВАЊА

ИЗ СВАКОГ ДЕЛИКА ЛИШКА ИЛИ СТАВЛОЈКЕ БИЛКЕ ВРЮРНУЛЛУМ КОЈИ ПАДНЕ НА ЗЕМЉУ, ИЗРАСТЕ НОВА БИЛОЦИЦА

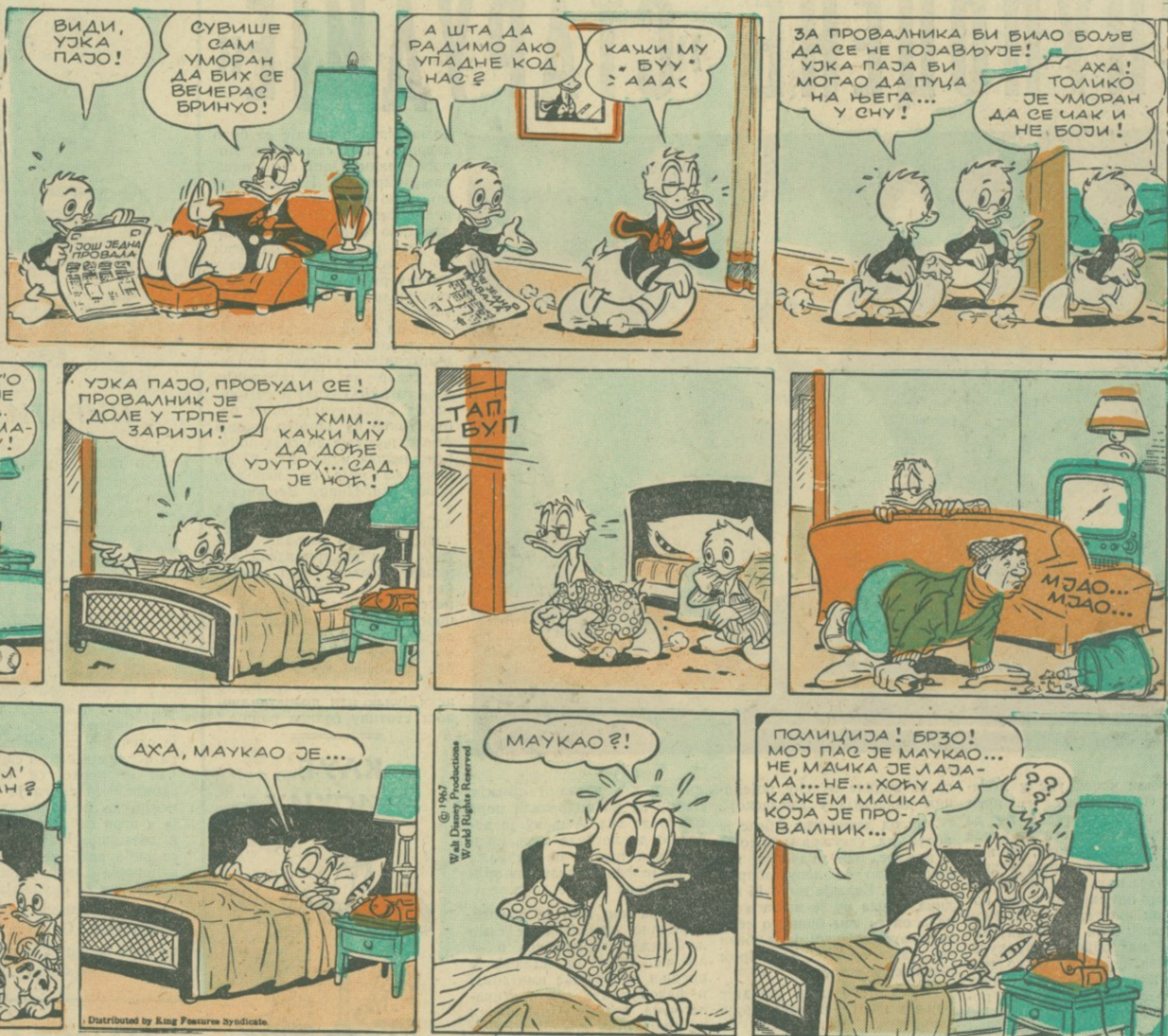
ВОЗВОТКИЊА ОД ЛОНГВИЛА

ИЗ ПАРИЗА (1619-1679)

ИЗРУБИЛА ЈЕ СИНА ЈЕДИНЦА У РАТУ И ТАДА СЕ ЗАВЕТОВАЛА ДА ДО КРАЈА ЖИВОТА НЕЋЕ СЕСТИ
7 ГОДИНА ЈЕ ДАЉУ ОТАЈЛАЛА НА НОКУ СПАВАЛА НА ПОЛОМ ПОЛУ — УМРЛА ЈЕ ОТОЈЕКИ!

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ДЕНИС КАПЕТАН

СКУПОЦЕНЕ «СТАРУДИЈЕ»

тоља. Увид полиције се брзо завршио и ја сам легао. Поново аларм. Опет само пиштољи украдени. Најзад у само јутро и трећи аларм. Наредио сам да се цела радња пажљиво прегледа. Пронашли смо пет дечака од осам до 11 година који су се сакрили у радњи и у току ноћи покушали да покраду пиштоље.

Да би одржао глас поште-ног трговца он мора својим муштеријама за сваку прода-ту ствар да да гаранцију. Али то није случај и са они-ма од којих купује своју ро-бу. Тако, на пример, прича Абелс, њему је до сада пону-ђено ништа мање него 25.000 пиштоља који су, наводно, припадали Џорџу Вашингто-ну, десетак хиљада пиштоља од којих је погинуо Хамил-тон, неколико хиљада пиш-тоља који су припадали ад-миралу Нелзону итд. „поне-кад ми је потребно више месеци пре него што сазнам порекло неког пиштоља, саб-ље или пушке. Често месеци-ма трагам по архивама да бих проверио какав је пиш-тољ или коју је сабљу носио неки јунак или позната лич-ност стотину година раније.“

Када човек уђе у Абел-сову радњу на први поглед изгледа му да сви ти предмети не вреде ни пет пара. Истина, он нај-вредније ствари држи у дру-гом одељењу, позади. Ту по-сетиоцу одмах пада у очи по-злаћени пиштољ с дрвеном футролом који је некада при-падао махараџи од Јодпура. Његова цена: 6.500 долара. Али ни остале ствари нису много јефтиније. Обичан по-јас за револвер стар око 150 година стаје 500 долара; сре-дњовековни оклоп 2.500 до-лара, итд.

Ова секира је из 14. века, коришћена је приликом оп-саде градова. Тако Абелс, за кога кажу да је и струч-њак за механизме оружја, и одличан познавалац истори-је и добар трговац, започи-ње предавање из историје средњег века о борбама које

су се водиле између поједи-них династија у Енглеској...

Још од детињства Абелс је волео да сакупља пиштоље и ножеве. Већ у десетој го-дини имао је лепу збирку пиштоља. Када је имао 14 го-дина, умрла му је мајка и од-тада он се сам брине о себи захваљујући својој љубави за старо оружје и добром познавању историје.

Поред тога што продаје оружје он га и изнајмљује глумцима, позоришнима и другим установама. Опасан његовим мечем Орсон Велс је играо краља Лира а Хозе Ферер Сирана. „Само, глумци су врло „заборавни“ људи и муче имају док их натерају да ми врате мачеве или дру-го оружје“, каже Абелс.

Абелс купује своје оружје свуда и од свакога. При том не жали новац, али увек же-

ли да зна порекло оружја. Да му не би подвалили мора много да зна. А њему је до-вољно да погледа неки пиш-тољ или пушку па да каже да ли је фалсификат или ори-гинал и из ког је доба.

Радња као што је његова, нормално, привлачи не само љубитеље старина већ и — лопове. Зато он ставља у предњи део радње имитације и фалсификате док оригина-ле чува позади. Провалници су више пута покушавали да продру у саму радњу, али алармни систем увек обавести власника на време.

Абелс се сећа једне такве посете за коју, каже, да је неће никад заборавити: „Јед-не ноћи алармна звона су зазвониле на узбуну. Када сам стигао у радњу, у њој је владао дар-мар. Недостајало је неколико скупоцених пиш-

КЛУБ НИСКИХ

У Шпанији постоји „клуб људи ниског раста“ који за-пад има 45 чланова. Главни задатак клуба је да за своје чланове набавља улазнице за позоришне представе и кон-церте. Разуме се — улазнице за први ред.

ПИРАТИ И МИНЂУШЕ

Читали смо у књигама и често гледали у филмови-ма како су пирати носили у ушима велике колутове — минђуше. Некад се ве-ровало да су стари морна-ри носили те минђуше да би побољшавали вид! Ра-зуме се, то веровање није тачно исто као ни тврђе-

ње да су пирати носили те украсе. Истина, дешавало се да је понеки пират ко-га су заробили домороци са острва продужио да носи те колутове па је, ве-роватно, одатле, настало веровање да су их носи-ли сви пирати.

ЗВОНО КАО МАМАЦ

Неки човек из Алабаме био је страствен риболо-вац али у томе није имао баш много среће. Једном је случајно са њим пошао на пецање и његов син. Де чак је понео са собом звонце. Мада га је отац молио да не звони, дечак је у игри заборавио ња то и зазвонио. И уместо да се рибе разбеже, како то пецароши верују, оне су почеле да се окупљају око чамца. Пецарош је имао добар улов. Од тада стал-но носи звонце кад иде на пецање. Он тврди да то

НАЈВЕЋА ХАРМОНИКА

Једна швајцарска фирма за израду музичких инстру-мената начинила је, у ре-кламне сврхе, највећу усну хармонику на свету. Дугач-ка је два метра а тешка де-сет килограма. На овој хар-моници може истовремено да свира пет особа.

КАКО ЋЕ ИЗГЛЕДАТИ ЧОВЕК, РЕЦИМО, 2500. ГОДИНЕ?

Да би одговорили на ово питање антрополози су на осно-ву архивског материјала, података нађених у књижев-ним делима и непосредним ме-рењем скелета наших преда-ка покушали да утврде да ли се човек и данас мења. Веома знатне промене у спољашњем изгледу утврђене су код на-рода Европе и Источне Ази-је. Ранији издужени облик главе код тих људи постаје данас све више округло. Љу-ди који су некад имали сна-жан и груб скелет постају све грациознији и виткији. Значи ли то да ће се процес про-мене човековог спољашњег из-гледа развијати у том прав-цу?

Човек се све више ослоба-ђа тешког физичког рада а све већи обим његовог знања захтева већу запремину моз-га. Рекло би се на основу ово-га да сам живот чини да чо-век из поколења у поколење и даље мења свој облик и из-глед. Међутим, по мишљењу истакнутих светских антропо-лога, нарочито совјетских, чо-веков облик се ни у будућно-сти неће много изменити. Ан-трополози сматрају да наши савременици имају толико хармоничну грађу тела да би свако знатније одступање од ње могло само да ослаби чо-векову отпорност према спо-љашњој средини и да доведе до опадања његових умних способности.

Познати француски научник Камил Фламарион из-нео је идеју о копању „бунара“ који би водили према средишту Земље. Фламарион сматра да је могуће иско-пати бунар чији би пречник износио 200 до 300 метара, а који би био обложен дебелим металним прстеном... 1908. година

ПРЕМА СРЕДИШТУ ЗЕМЉЕ

Рекордна бушотина у Сов-јетском Савезу налази се у Бакуу. На петролејским по-љима Бакуа овај рекорд пости-гнут је 1966. године. Спе-цијалном бушилицом допрло се до дубине од 6.000 метара. Да ли је то много?

Нашу планету можемо упо-редити с јабуком. Испод Зем-љине тврде коре (литосфера) налазе се два кугласта слоја (месо јабуке) која окружују језгро („срце“ јабуке). На до-њој граници литосфере око 60 километара дубине) тем-пература износи 1.000 до 1.200 степени, а у језгру од 2.000 до 20.000 степени.

Значи, људи су досад ос-војили само десети део Зем-љине коре. Стручњаци за-

Обично се сматра: новине живе само јед-дан дан. Кога би још могле занимати „ново-сти“ старе неколико деценија или чак читав век? Ипак, ми данас стрпљиво прелиставамо странице старих листова објављених пре три-десет, четрдесет, педесет година. Они чувају чињенице и догађаје из историје човечанства.

Овог пута узели смо само вести о откри-ћима и плановима из прве деценије овог века које се односе само на једну научну област — на науку о Земљи. И замолили научнике да нам кажу какви су успеси постигнути за пе-десет година, колико су се за то време изме-нила схватања научника.

дугачких хиљаде километра-ра, нове апарате који ће у току бушења анализирати састав Земљиних слојева, но-ве...

Ипак, научници не сумња-ју да ће решити све ове про-блеме и допрети до средиште Земље.

ТАЛАСИ НА СУВОМ

Научници су утврдили да се чврста Земља свакодневно гнба као да се таласа, поди-жући се и спуштајући се, два пута у 24 часа. Неколико пута су покушали да измере висину тих колебања. Али, промене су толико незнатне да се мерења морају вршити с невероватном тачношћу. 1908. година

Крајем прошлог века енг-лески научници покушали су да израчунају висину морске плиме. И сударили су се са загонетком: израчуната ви-

сина, одређена с великом та-чностју, увек је била нешто мања од стварне. Зашто?

Показало се да наша земља под дејством привлачне сна-ге Сунца и Месеца стално ме-ња облик. Огромни делови Земљине површине час се дижу а час спуштају ствара-јући таласе на сувом. Та ко-лебања смањивала су за из-вестан проценат висину мор-ских плима.

Плиме на сувој земљи не могу се видети: дужина њи-хових „таласа“ достиже више стотина километара. А може ли се измерити „висина“ та-ласа?

Сила теже слаби уколико се предмети удаљавају од Земљиног центра. Значи, на гребену „таласа“ сила теже је већа но у његовом подно-жју. Научници су конструи-сали апарате — гравиметре — који региструју промене у сили теже и за један де-сетомилонити део контролног терета. Други апарати мере нагиб Земљине површине у односу на вертикалу. Мере-ња су показала да, на при-мер, висина Земљиних „та-ласа“ на 56. степену северне географске дужине износи 40 сантиметара.

ПРОНАЛАСЦИ
ГОДИНЕ

ЛУКАЛОКС

Сијалица коју је израдила група инжењера „Ценера електрика“ добила је веома високу оцену. Јачина светлости коју даје (у односу и потребну количину енергије три пута је већа него код муникулентних сијалица, двупута већа него код живини

а шест пута но код „класичних“ сијалица са усунјаним влакном. „Крушка“ нове сијалице израђена је од нарочите врсте стакла које максимално пропушта светлост. Уместо металне спирале у сијалици се налази девица облика цигаре у којој се између електрода загревају паре натријума, и то до веома високе температуре. Натријумове паре не испуштају жуту наранџасту светлост, као обичне натријумске сијалице, већ белолазасту која је веома пријатна за очи.

Главна новина код ове сијалице је материјал од којег је начињена девица и који је веома отпоран на високе температуре. Тај материјал је назван „лукалокс“.

Већ трајања нове сијалице је око 6.000 часова, што је најмање пет пута више но код обичне сијалице са спиралним влакнима

АНТИСМОГ

На међународном сајму у Брну чехословачки техничар Фијала, који је запослен у једном ауторемонтном предузећу, приказао је свој проналазак: уређај за упијање испушних гасова.

Проналазак „уништава“ 98 одсто штетних гасова који се стварају при сагоревању бензина и других производа нафте. Апарат се монтира у оловну цев. Принципи његовог рада састоји се у томе што задржава гасове и до краја их сагорева у присуству катализатора.

Фијалин проналазак ће, вероватно, наћи примену код нових модела путничких аутомобила „шкода“ и „татра“. Поред тога, он се већ употребава код неких мотора с унутрашњим сагоревањем који раде у подземним просторијама.

Dan
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

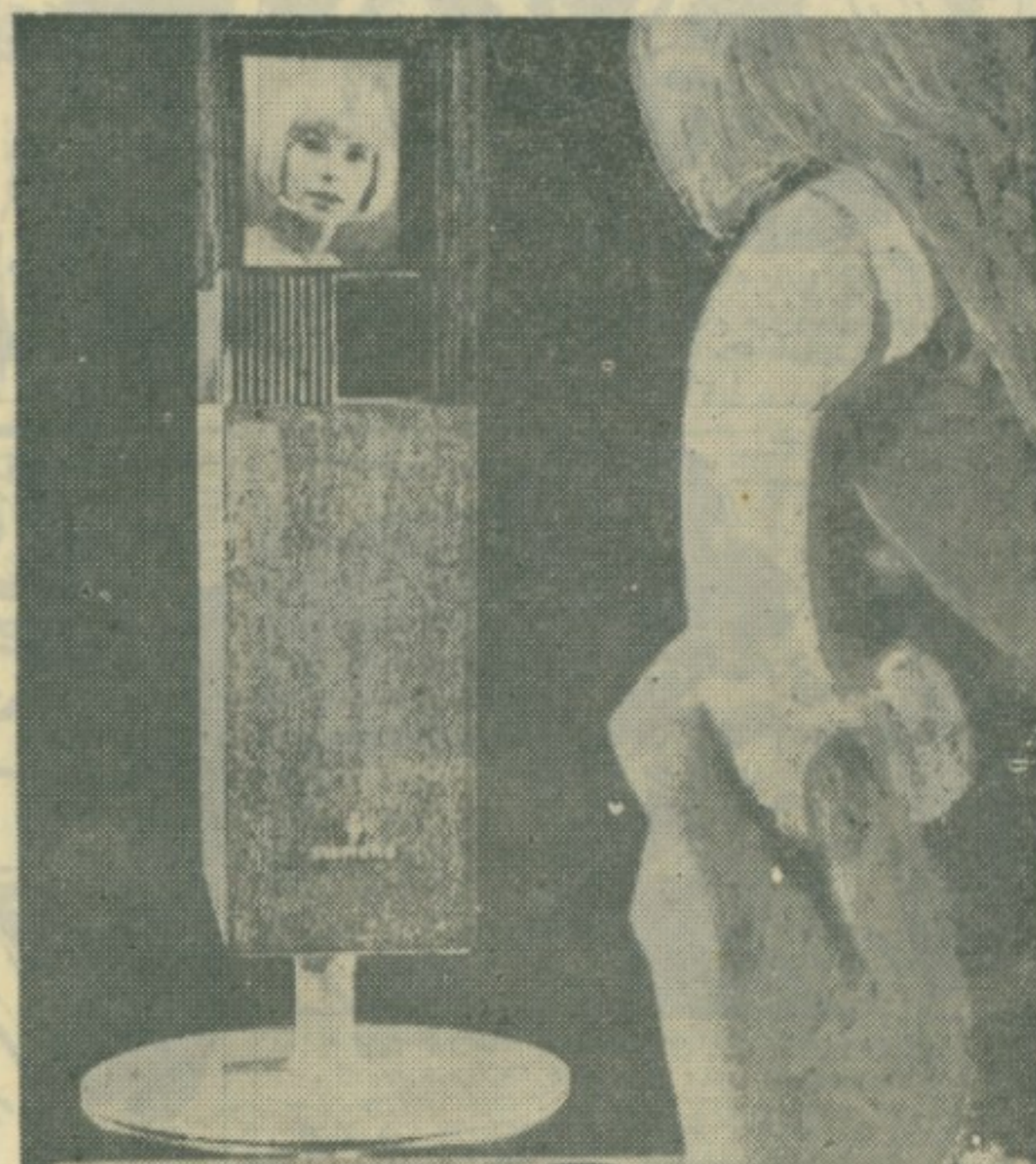
ХОРОСКОП ЛЕКАРА

Родио се човек. Часовник је почео да откуцава прве секунде његовог живота. И баш у том тренутку саставља се „хороскоп“ — резултат брзог и једноставног теста чије је принципе израдила В. Апгар, професор Колумбијског универзитета. Тест је и назван по њеном имену: Апгар-тест. На основу многобројних испитивања она је утврдила да се на основу оцене пет важних показатеља као што је куцање срца, дисање, тонус мишића, рефлекси и боја коже, могу створити веома важни закључци о будућем здрављу новорођенчета. Према томе тесту за сваки од ових пет показатеља постоје три оцене: 0-1-2. Ако су сви показатељи оцењени најбољом оценом, добија се најповољнији збир: 10. Такав резултат значи да је све у реду. Утврђено је да су она новорођенчад која су на први поглед изгледала здрава а код којих су касније откри-

вене тешкоће у дисању, имала при проверавању по Апгар-тесту ниску оцену. Велики проценат касније болешљиве деце такође је имао слабе оцене. Овај тест заједно с другим подацима указује на наследна одступања од нормале у размени материја. Правовремено откривање ових недостатака омогућава да се примене потребни лекови и правилна исхрана, чиме се спречава касније појава тежих обољења.

ТЕЛЕВИЗИЈСКИ ТЕЛЕФОН

Остварен стари сан инжењера и техничара могао се видети на овогодишњем сајму технике у ХанOVERу. То је телефон-телевизор. У току чије разговора саговорници не само што чују већ и виде један другог. Код овог телефона реч и слика преносе се обичним телевизијским кабловима.

ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК
30
**МАЛА
ГАЛЕРИЈА**

КАО И У ПРОШЛОМ КОНКУРСУ „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ ЗА НАЈБОЉИ ДЕЧЈИ ЦРТЕЖ И ОВОГ ПУТА РЕДАКЦИЈА ЛИСТА ЈЕ ОДЛУЧИЛА ДА ОБЈАВИ УСПЕЛЕ РАДОВЕ И НАГРАДИ СВАКИ ЦРТЕЖ СА ПО 2.000.— СТАРИХ ДИНАРА.

„МОЈА СЕСТРА“
рад Верике Михајловић, уч. VI, разреда Основне школе „Аца Марковић“ — Приштина

„ОХРИДСКА ЛЕГЕНДА“,

рад Љубомира Субашића, уч. V, разр. Осн. школе „Јован Јовановић-Змај“ — Сремска Митровица

ТАЈНЕ МЕ ПРИВЛАЧЕ

Тајне имају неку привлачну моћ којој не могу да се одупрем. А море је пуно тајни. Спуштам се у његове дубине са истим осећањем и очекивањима с каквима један космонаут одлази у космос. Данас имамо сва средства потребна за свестрано истраживање океана.

Жака-Иваа Кустоа не треба представљати: њега одавно и добро познају у свим крајевима света. Ко није читао о његовом чувеном „подводном тањиру“ — „Денизи“ ко није чуо за његове „преконтиненте“. Тако је, наиме, он назвао подводне домове у којима су живели истраживачи океанских дубина, данима и седмицама не излазећи на површину. Циљ Жака-Иваа Кустоа; научити како да се искористи све што океан може да пружи човечанству, учинити човека господарем свих подводних богатстава. С тим циљем је овај француски научник и кренуо на нову експедицију. Његов истраживачки брод „Калипсо“ — и то нам је име добро познато — недавно је поново кренуо на пловидбу. Пре поласка Кусто је у Монаку на свом броду „Калипсо“ примио групу новинара.

Салон истраживачког брода „Калипсо“ је мали и у њега су једва стали сви гости капетана Кустоа. Истраживач им прича о петогодишњем програму океанографских истраживања који пред-

виђа и снимање 12 телевизијских филмова у боји.

— Организовао сам, по саставу, најбољу експедицију што је било могуће, бољу од свих досадашњих — каже Кусто. — Снабдевена је најсавременијом опремом и апаратуром за подводна снимања. Осећам огромну и неодољиву жељу да најширој публици, а то је данас телеви-

КУСТО С МАКЕТОМ „КАЛИПСА“

ли понешто ново. А ове подморнице омогућиће да освојимо још један, дубљи, океански слој.

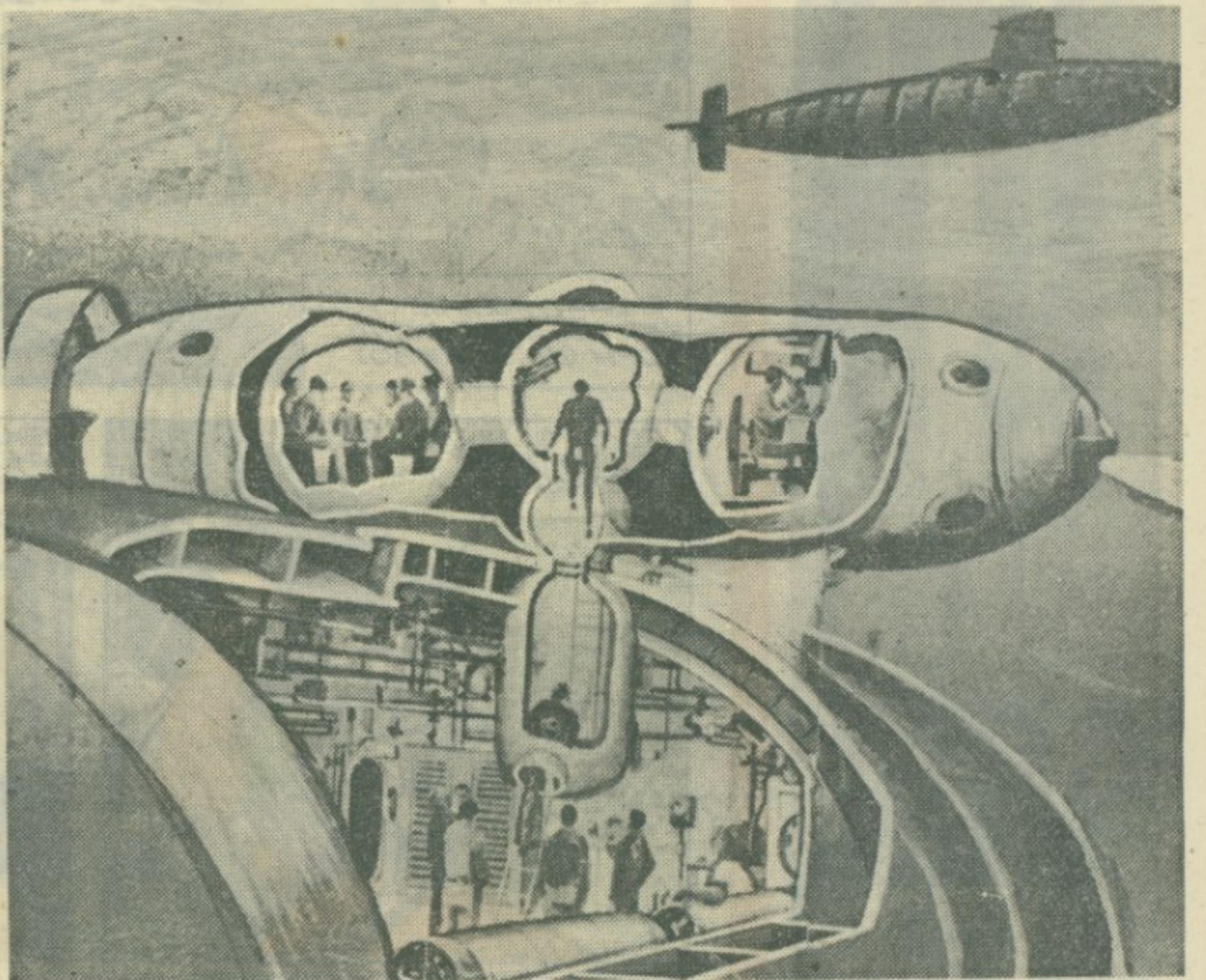
Ново питање капетану Кустоу:

— Зашто истовремено две подморнице?

— Прво, због веће безбедности. Друго: да би се сједило могло снимати оно што ради друга. На свакој под-

пућа“ — акваланга. Данас постоји много варијаната његовог проналазак. Ево шта је Кусто испричао о новим апаратима припремљеним специјално за ову експедицију.

— Акваланзи имају потпуно нову конструкцију. У њих је уграђен радио-одашњач с двоструком везом с „Калипсом“. Предвиђено је и „средство“ за заштиту аквалангис-

Авантуре ГОРДОНА ПИМА ПО РОМАНУ Е.А. ПОА

зијска публика, изнесем истину о океану. Истину коју и сам тражим.

— Шта ће представљати ти нови филмови?

— Сваки од филмова биће посвећен неком научном или социјалном проблему који све нас интересује с тачке гледишта међусобних односа човека и океана у будућности. Покушаћемо да створимо филмску истину о доживљајима гњурца који данас толико узбуђују људску машту. Истичем: све ће бити снимљено онако како се у мору стварно догађа. На пример: гњурци ће намерно тражити сусрете са ајкулама да бисмо дознали шта је истина а шта је измишљено у свему о коме што се приписује овим морским разбојницима. Очекујемо велика научна открића.

Петогодишњи истраживачки програм Кусто је поделио на три етапе. Филмови ће бити снимани у водама Француске, Шпаније, Ирске, у северном Атлантику и Средоземном мору. А затим ће „Калипсо“ кренути у Карипско море, у мексичке и перуанске приобалне воде.

— „Калипсо“ је — признаје капетан Кусто — мој прави дом. Наш ветеран, који ево служи већ седамнаест година, сада је нешто модерни зован! Телевизијски уређаји омогућују нам да пратимо све што се догађа под водом испред и иза брода. На крми је припремљено место за две нове мале подморнице од којих свака може да прими само по једног човека. Оне су нешто мање од „Денизе“, нашег „подводног тањира“, али су покретљивије а њихов дубински „плафон“ је два пута већи: 650 метара. Са „Денизом“ смо се спуштали у дубине пет стотина пута и сваког пута смо откри-

морице налазе се две кинокамере за снимање у боји и веома јаки светлосни извори. За подморнице смо обучили шест пилота. Најстарији од њих је Алберт Фалко, добро познат по нашим ранијим филмовима. Један од пилота биће и мој син Филип, главни сниматељ.

Капетан Кусто је и један од проналазача „подводних

та од ајкула; нарочити пендрек с малим бодљама којим се сасвим ефектно ајкула може лупити по носу... Конференција за штампу је завршена. Таласи љуљају „Калипсо“ као да желе да покажу колику снагу океан крије у себи и од колике је важности да човек научи како да ту снагу покори.

„КРАЉ“ — ЈАРАЦ

Још од 18. века једанпут годишње, у ирском граду Ки лорглину, влада „краљ“ — јарац. Јарац се подиже на високу платформу и три дана одатле прати веселе свечаности. После тога се укрцава на брод и транспортује за Америку, где се предаје као маскота једној јединици америчке морнарице.

Уши као лепезе

Марија дел Солар ко ја живи у Чилеу почела је још у раном детињству да прави гримасе и није се од тога ни до данас одвикала. Од сталног покретања кожа на њеном лицу постала је веома еластична — врхом носа она може да дотакне крај браде а исто тако и уши. Уши су јој покретне толико да може њима да маше као лепезама.

СЛОН НА СУДУ

Један грађанин Осла тужио је суду директора циркуса због тога што га је за време представе циркуски слон полио водом из сурле и упропастио му одело. На дан суђења директор је дошао пред зграду суда на слону да би, како је изјавио, доказао судијама да је његов питомца добро васпитан. Из техничких разлога слон није могао да уђе у салу за суђење. Ипак, судије су се потрудиле да се „упознају“ са слонем на улици и на основу тога донеле су благу пресуду: да директор плати за хемијско чистићење оштећеног одела.

Строшна СИЛА

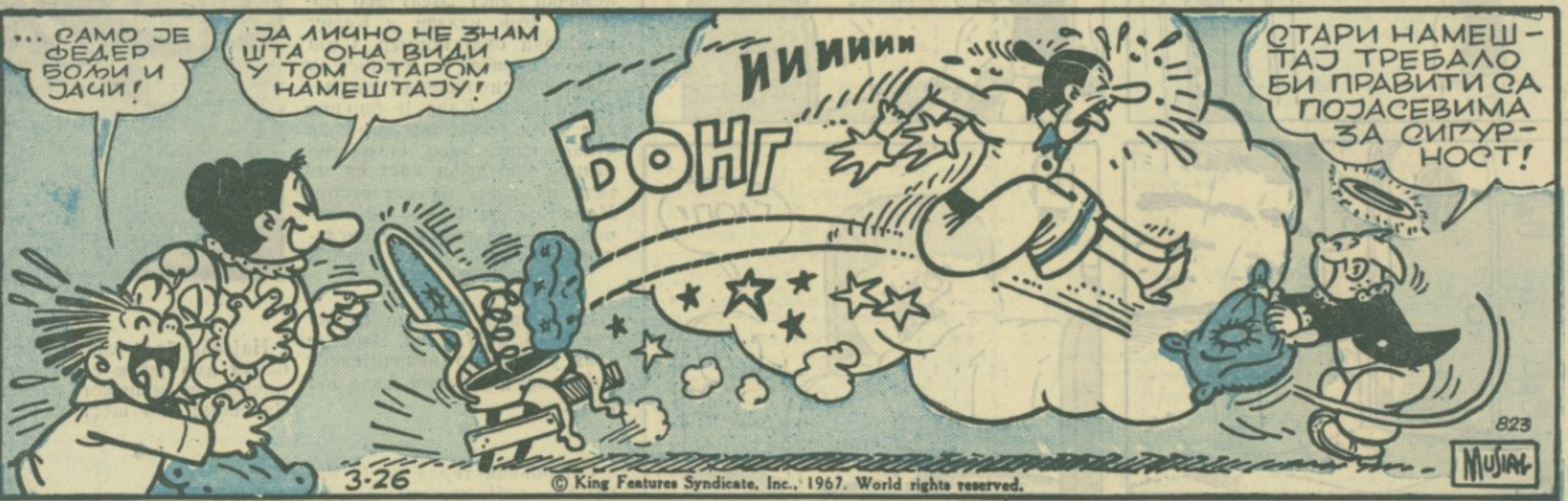
Катастрофални земљотрес у Чилеу 1960. године изазвао је наглу високу пљму која је пројурила Тихим океаном. Циновски талас свом силином излио се на обале Јапана и азијски континент. Помоћу електронског мозга израчунато је да је тај „тсумами“ имао снагу која одговара јачини 80 суператомских бомби.

КУРС ЗА БРАК

Грађани америчке савезне државе Колумбије, који желе да ступе у брак мораће, почев од ове године, да заврше тромесечни курс. На курсу уче психологију и породично право. После завршеног курса слушаоци полагају завршни испит и добијају диплому коју обавезно морају да приложе са осталим документима када се пријаве матичару.

ШТАМПАНО У ПАЉЛУ

Књиге мистификације старе су готово као и човечанство. У већини случајева мистификатор је умело право имена аутора (то је обично био он лично) стављао друго, лажно. Али, често се мистификација није тиме ограничавала: навођено је нетачно место штампања, година издавања, издавачево име. Томе се углавном прибегавало приликом издавања „јеретичних“ књига написаних против власти или религије.

Када је у 18. веку изишао немачки превод антирелигиозног памфлета „О тројици обманљивача“ (обманљивачи су оснивачи три најраспрострањеније вере: Мојсије, Христос и Мухамед) као место издања наведен је Рим, мада је у ствари књига издата у Берлину. Као издавач наведена је „удовица Бона Спес“, што у преводу с латинског значи удовица „добра нада“.

На корицама анонимних брошура и књига с краја 18. века често је стајало да су издане „Нигде“, „на Месецу“, „на

Истоку“, „у Багдаду“, „у Мемфису“, „на сто лија од Бастије“ (злогласне тврђаве у коју су затварали књижевнике који су се било чиме замерили двору или црквеним великодостојницима).

На „Баволовом алманаху“ издатом 1738. године наведено је: „Издато у паклу“. Као место издања „Историјског огледа о неким калуђерским редовима“ наведен је непостојећи Монахополис, тј. град монаха. Уместо Париза као места издања неке књиге најчешће је стављано: „Вавилон, Франкополис“ (град Француза), Библиополис (град књига), „Еротополис“ (град бога љубави Ероса). Поне-

кад су као места издања навођена обитавалишта богова из митологије: Парнас, Пинд и Олимп.

Силвен Маршал, који је 1781. године објавио своју антирелигиозну „Поему о богу“, не само што је сакрио своје име већ је и као место издавања навео измишљени град Атеополис — град безбожника.

Често су на таквим књижевним мистификацијама навођене „маскиране“ године издавања: „Прва година владе Разума“ (у ствари прва година француске револуције), „Прва година мира у Шпанији“ и тако даље. Поред датума који нису имали никаквог смисла (на пример „година 1.000.000.000“ коришћени су и шифровани датуми: „7726. год. (1726.) 59749 год. (1749); Година 6771 од Адама; 9471. год. У последња два случаја цифру је требало читати здесна на лево.

ПОПАЈ

Copyright 1940, King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

НАЈДУЖИ БИЦИКЛ НА СВЕТУ

На слици је најдужи бицикл на свету. На њему је 28 младих учитеља који путују из Цуга према Луцерну у Швајцарској. Бицикл звани „Јулус“ има 30 точкова, од-

носно 15 осовина. Кад сви јачи уједначено и снажно покрећу ноге, постижу највећу брзину од око 35 километара на сат.

ГАСТРОНОМИЈА И АСТРОНОМИЈА

Астрономија је наука о космосу, о небеским телима и њиховом кретању. Гастрономија се не би могла назвати науком. То је пре вештина у справљању физичких јела, специјалитета.

Како се догодило да два тако различита појма добију називе који су слични као два брата близанца? Ко се то нашалио с једном науком?

Оба назива су старогрчког порекла. У старогрчком језику реч „астрон“ значи „звезда“, а „номос“ — закон. Сјединивши те две речи у једну Јелни су добили назив за науку ко-

ја проучава кретање звезда и планета. Ако бисмо покушали да преведемо ово име могли бисмо да скујемо реч „звездозаконје“.

У грчком језику постојала је и реч „гастер“ која је означавала црева, трбух, желудац. Није тешко закључити да термин — сложеница „гастрономија“, састављена од две грчке речи, у ствари значи „стомомакозаконје“, „наука о бла гоутробију“, наука о томе како угодити сладокусцима.

Да ли су то сами Грци изумели ту реч-пародију да би направили шалу с

науком астрономијом? Не, Грци се нису шалили на рачун науке. Завирите у неки велики речник старогрчког језика. У њему ћете наћи „астрономију“, али не и „гастрономију“.

Највероватније је да је много касније неки научник-сладокусац, из ко зна које земље, да би оправдао своју страст и прикрио је ученим термином, спојио две старе грчке речи које сами Грци никад нису стављали једну уз другу.

Нова реч „гастрономија“ свидела се гурманима и сладокусцима и захваљујући њима продрла је у све језике. И у ваш.

СЛОВО О ЈЕЗИКУ

Може ли слон научи енглески? Свакако — одговара немачки лист „Велт дер Арбајт“ који излази у Келну и наводи овај пример. Слон Јумбо провео је младост у Немачкој и навикао на немачки језик. Када је био продат у Енглеску, његови нови чувари уочили су да он не разуме наређења која су му тада издавана на енглеском. Морао је да учи — и научио је — да разуме и енглески.

Први зарез појавио се на смени 16. и 17. века. Зарез је први употребио венецијански топограф и издавач Алдо Мануци.

Стручњаци тврде да је хаваски најједноставнији језик на свету. Он има шест сугласника и пет самогласника. И баш због те његове једноставности веома га је тешко научити.

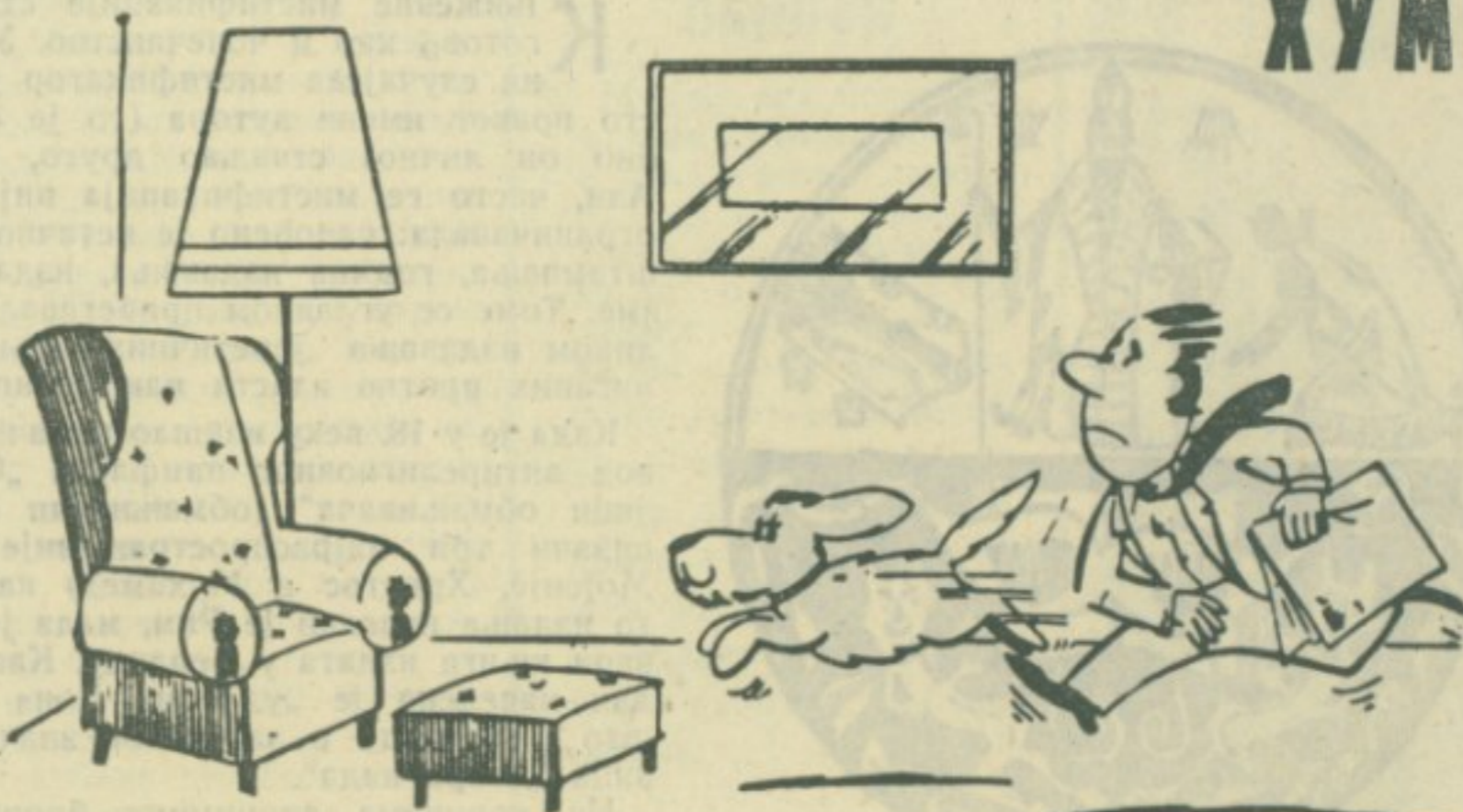
превести као: „Син хероја који носи заставу с полумесецом и звездама“.

Највећи број глаголских облика има језик северноамеричког индијанског племена Чипевеја; око шест хиљада.

Научници тврде да су од свих мајмуна најговорљивији макаки. У њиховом „језику“ постоји 30 речи. У речнику афричких горила и дрекаваца има по 22 речи, док је речник гибона знатно сиромашнији: свега 13 звучних јединица.

Презиме једног становника Истамбула састоји се од 43 слова. Ево како то презиме гласи у оригиналу: Анјиликликирмицаџрактазијанскаграманоглу а могло би се

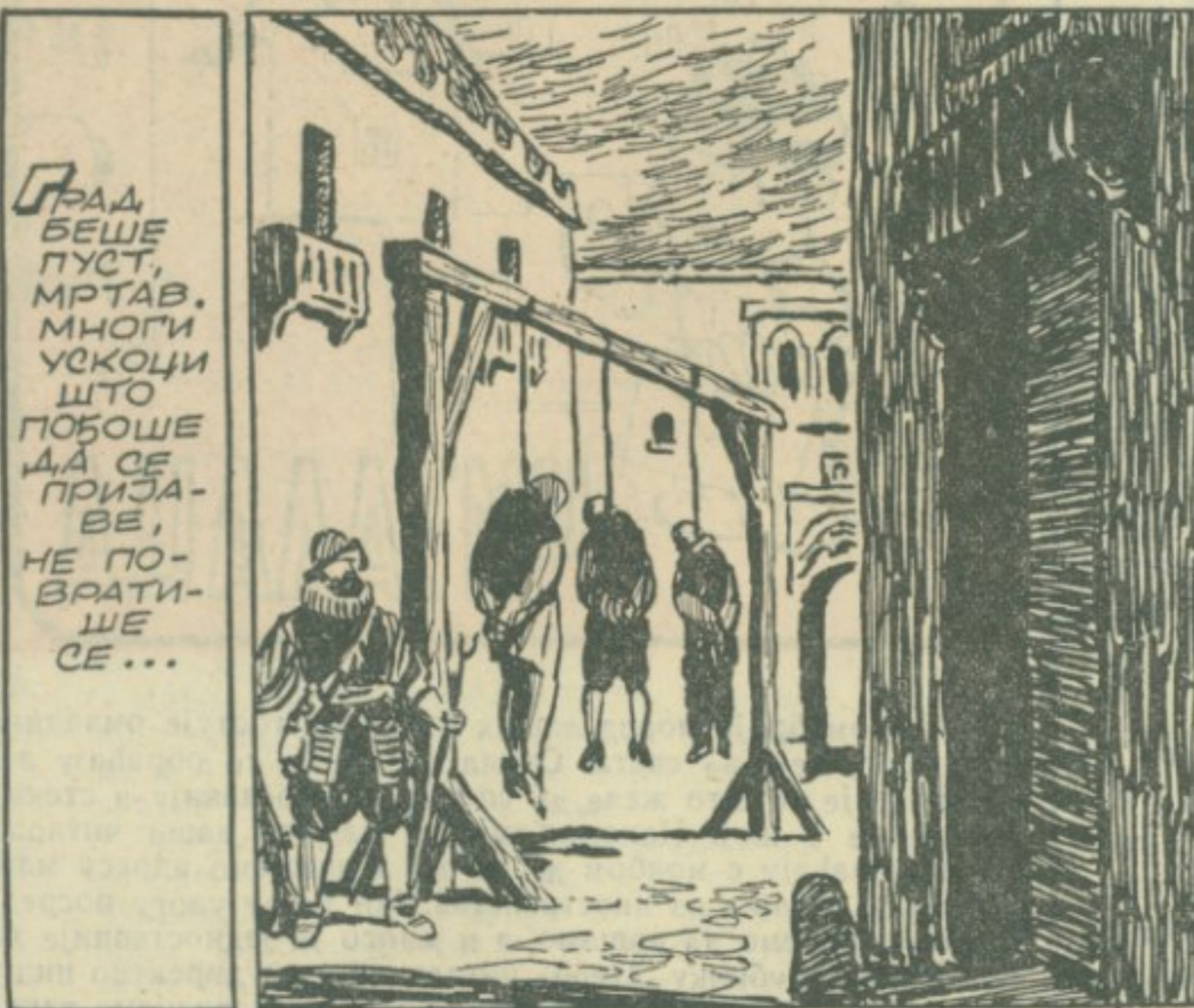
ХУМОР

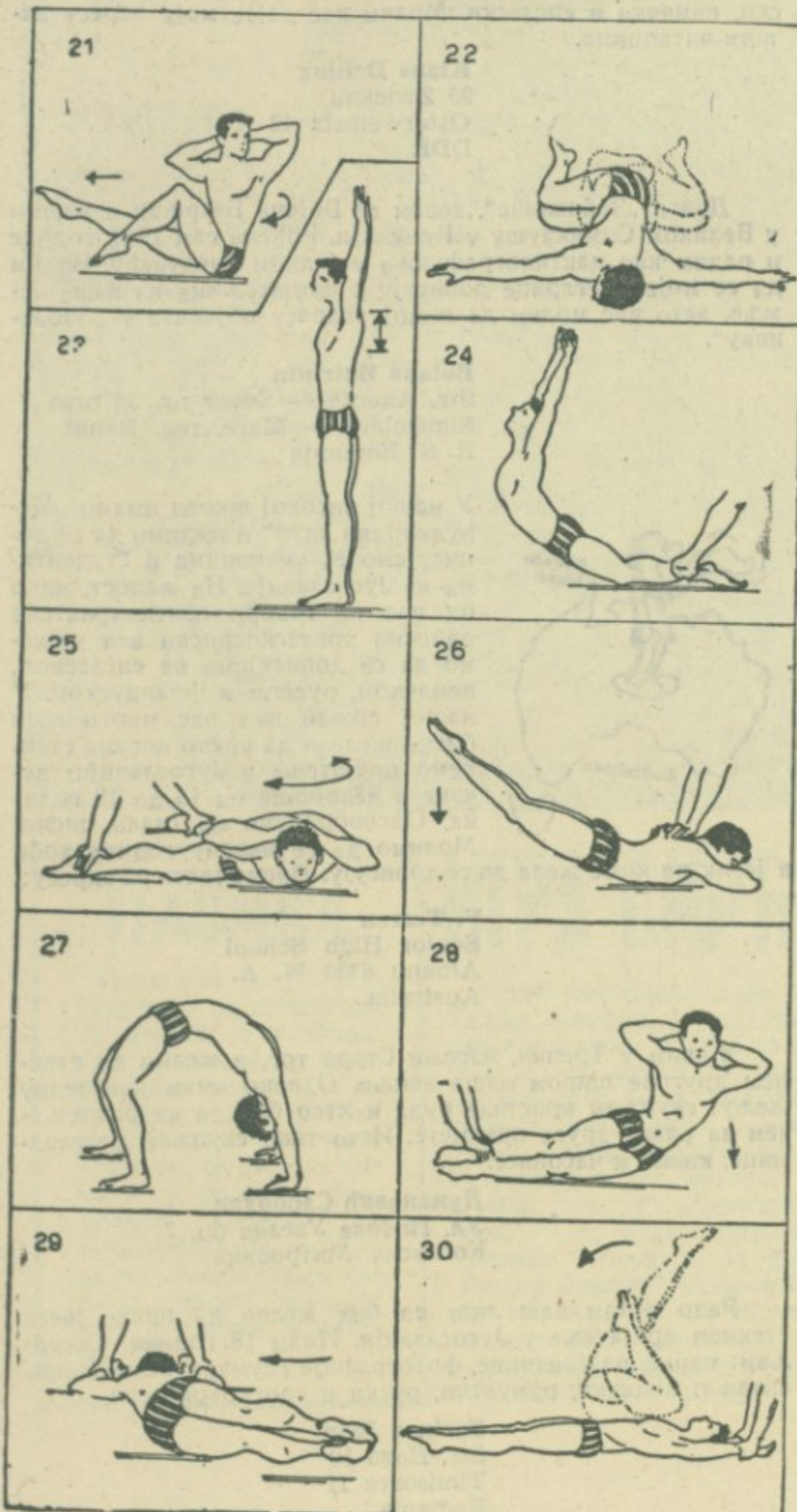
БЕЗ РЕЧИ

ЧУВАЈ СЕ СЕЊСКЕ РУКЕ

ПО РОМАНУ А. ШЕНОЕ
ЦРТА Ћ. ЛОБАЧЕВ

ПЛИВАЊЕ НА СУВУ

Ко ће кога да надвуче?

Обично се вучење конопца сматра неком врстом забаве. озбиљно се тиме баве једино морнари. Али, и ту морамо да погледамо историју. Јер, вучење ужета је више пута улазило у програм олимпијских игара.

Ова врста такмичења је први пут укључена у програм 1900. године. Победила је комбинована шведско-данска екипа. Четири године касније у Сент-Луису у финале су ушле екипе САД и Велике Британије. Падала је киша. Навијачи су са нестрпљењем очекивали сусрет најјачих. Али борба није била нимало драматична. Предузимљиви Американци изишли су на борилиште у шпринтерима са ексерима, а Енглези у обичним гимнастичким патикама. Наравно да је „поткована“ америчка екипа без по муке превукла противнике по клизавој трави преко целог борилишта.

На Олимпијским играма 1908. године у Лондону било је забрањено да се наступа у обућу са ексерима. А опет се десило да су у финале ушле екипе САД и Енглеске. Такође је падала киша! И поред тога Американци су се, изко овог пута без ексера, надали да ће поновити свој успех. Али кад се на „Вемблеју“ уз ураганске овације навијача појавила британска екипа, Американци је обузео страх. То је била представа! На стадион је изашла екипа састављена од одабраних дивова — енглеских полицајаца! Ноге

сваког полицајца красиле су високе ширане бицикличке потковане ципеле. Срчани „боби“ превукли су нестретне Јенкије преко целог стадиона. То је била одмазда!

На јубиларним играма 1906. године у Грчкој вучење конопца је чак било врхунска тачка свих такмичења. Немачка олимпијска екипа која на почетку није планирала да учествује у овој грани спорта, у последњем моменту променила је одлуку. Стручњаци нису схватили озбиљно екипу од 60 људи састављену на лицу места из редова спортиста разних грана спорта. Али су Немци у финалу победили до мајине.

На Олимпијским играма 1920. године вучење конопца је последњи пут било у програму. Опет су победили Енглези. Томе се не треба чудити ако се зна да је на Британским острвима ова грана спорта врло омиљена. И сада у Енглеској постоји око 200 клубова широм земље, а 150 се редовно бори за првенство државе. Број љубитеља ове гране спорта стално расте. Екипе су у правом смислу речи подељене на пет тежинских категорија.

Што се тиче „убијеника“ у Енглеској је најпопуларнија књига „Испрци и разумљиви основи вучења ужета“. Екипе обично тренирају, два

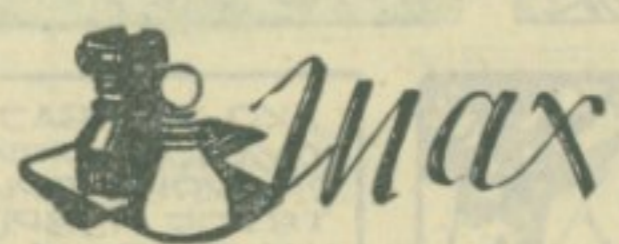
пута недељно. У састав тренинга улазе вежбе за снагу и брзину и, наравно, само вучење ужета. Интересантно је да у Енглеској постоје разна мишљења у погледу тог спорта.

ПРИПРЕМЕ ЗА МЕКСИКО

У многим земљама спортисти се већ увелико припремају за учешће на Олимпијади 1968. у Мексику. Од свих проблема најважнији је како се прилагодити великој надморској висини Мексика и овом питању се поклања највећа пажња. Научници траже најбољи начин на који би се тренири и атлетичари привikli на мексичке климатске услове. У ту сврху Енглези су конструисали покретну лабораторију која атлетичара прати за време тренинга.

На нашој фотографији: Брус Талч, који је у Београду 1962. године освојио првенство Европе на 5.000 метара, припрема се за Олимпијаду

уз помоћ покретне лабораторије, под климатским условима који владају у Мексику.

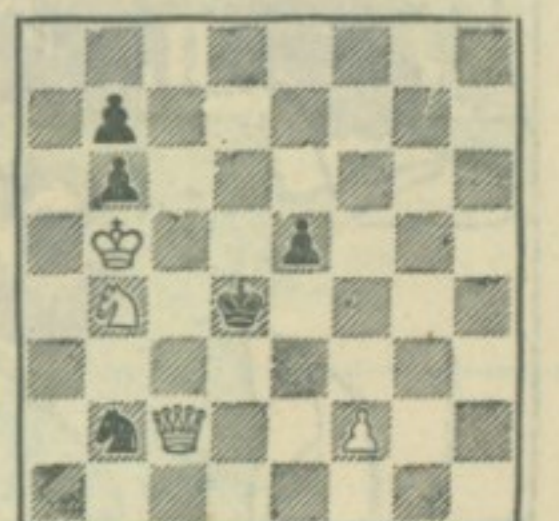
Мали проблем

МАТ У ДВА ПОТЕЗА
Бели: К65, Дц2, С64, Пф2 (4).
Црни: Кд4, С62, П67, 66 и е5 (5).

Аутор овог проблема Јохан Бергер (1845—1933), аустријски шаховски мајстор, познат је и као теоретичар и као композитор. Учествовао је на шаховским турнирима, напи-

сао је капитално дело о завршницама, а дуго година је уређивао и шаховски часопис „Дојче шах-цајтунг“.

Решење: 1) Дц8!

ЈАХАЧ НА

НОСОРОГУ

СВЕ ДОСКОРА ОВО ЈЕ ИЗГЛЕДАЛО НЕМОГУЋЕ: ЈАХАЊЕ НА НОСОРОГУ

Данас ми једу из руке. Али, није увек било тако — прича Чарли Фурис, чувар у чувеном Кригеровом националном парку док мирно пружа једном носорогу прегршт детељине. Носорози су одувек сматрани за опасне животиње. Ови дебелокошци с једним рогом на челу напаћше човека ако им се не склони с пута. Ме-

ђутим, четири носорога у великом резервату недалеко од Јоханесбурга понашају се под надзором Чарлија Фуриса савним питомо.

— Једнога дана отишао сам да обиђем носороге у ограђеном простору одређеном за њих — наставља Фурис своју причу. — Један му жјак пасео је само метар далеко од мене. Наједном је окренуо главу и погледао ме мутним очима. Затим је, поновио главу и — ништа се није догодило. Било је довољно да начини само један покрет и да ме закачи рогом. Али, он је само стајао и гледао ме. Додирнуо сам му рог, он је забрктао што је обично знак за напад. Ма колико да сам хитар не бих успео да се склоним ван домаћаја његовог рога. Тако сам остао. И носорог је остао на истом месту.

То је био почетак необичног пријатељства које је Фурис ускоро проширио и на остала три дебелокошца. Мало помало чувар је успео да то пријатељство продуби: сада је већ смео да им принесе руковет детељине а да се они не „нарогуше“. Три године му је, међутим, требало да се ове огромне и јаке животиње толико навикну на њега да би пришле на његов зив и дозволиле му да их узјаше. Посетиоци овог вели-

ког резервата са запрепашћењем и зебњом посматрају необичне „париле“ и смелог јахача. Тачније речено, посматрали су све донедавно. Јер, од пре извесног времена Чарли је прекинуо са својим шетњама на леђима носорога. Ра злог: две његове штићенице очекују младе. „Будуће мајке не треба ничим узнемиравати и дражити. Њима је потребан мир. У овом стању све су оне помало нервозне а њихова нервоза може да пређе и на мужјака — објашњава Фурис.

Чувар ће за време ношења пажљиво проучавати женке. Јер, засад нико не зна колике женке носорога носе своје потомство.

Фурису понекад успева да чак разводи два мужјака кад бесно насрну један на другог. Тада, и поред његовог пријатељства с носорозима, заиста излаже живот опасности. Иначе, о свом односу према њима он једноставно каже: „Треба знати кад су ове животиње расположене за игру а кад је паметније оставити их на миру“.

У овом броју поред наших читалаца гостује омладина из разних земаља света. Свима који нам се обраћају заједничко је то што желе да упознају Југославију и стекну пријатеље у њој. Напомињемо да нам се наши читаоци често обраћају с молбом да им ми пошаљемо адресу младина или девојке из иностранства. Ми такву улогу посредника не можемо да вршимо, а и многа је једноставније да прате нашу рубрику „Писма читалаца“ и да директно пишу на адресу које ту нађу. А ми врло често објављујемо таква писма, нарочито из Совјетског Савеза.

Имам 25 година и техничар сам по занимању. Запослен сам у једној хемијској фабрици. Био бих веома срећан ако бисте моју адресу одштампали у вашем листу. Већ сам неколико пута имао „Забавник“ у рукама и читао га — врло је интересантан и поучан. Желео бих да стекнем пријатеље у Југославији преко вашег листа. Могу да се дописујем на чешком, пољском, руском, немачком а разумем добро и српскохрватски. Волим музику, литературу, интересује ме и политика.

Cyril Suržin
Kralupy u Prahu 696
CSSR

Пише вам девојка из Канаде, која би желела да стекне пријатеље у Југославији. Посетила сам југословенски павиљон на светској изложби у Монреалу и тамо добила адресу вашег листа. Имам 17 година. Интересује ме поп-музика (Битлси, Стоунси), блуз, народне песме (Џоан Баез, Боби Дилен), од глумца волим Белмонда, затим се занимам за фотографију, модерну уметност, волим путовања. Желим да postanем новинар. Говорим енглески и француски.

Micheline Caisse
11846 Alfred
Montreal 39
Canada

Желим да се дописујем с младима из ваше земље. Имам 17 година и занимају ме спорт, музика и игре. Говорим: руски, немачки и енглески. Молим вас дајте моју адресу вашим читаоцима.

Klaus Delling
95 Zwickau
Osterwehstr 42
DDR

Драги „Забавнице“, зовем се Бојана Батрићин и живим у Великом Симицклушу у Румунији. Рођена сам 1948. године и радим као дактилографкиња у једном предузећу. Видим да се моје другарице дописују с пријатељима из ваше земље, зато вас молим да и моју адресу објавите у „Забавнику“.

Boiana Batrinin
Str. Axente — Sever nr. 36 oras
Simicolaul — Mare, reg. Banat
R. S. Romania

У нашој високој школи имамо „Међународни клуб“ и желимо да се дописујемо са ученицима и студентима из Југославије. На жалост, нико од нас не говори српскохрватски односно хрватскокрпски али можемо да се дописујемо на енглеском, немачком, руском и француском. У нашој школи има нас много који бисмо желели да преко писма стекнемо пријатеље у Југославији: дечаке и девојчице од 13 до 19 година. Одговорите нам на свако писмо. Молимо да се наведу године хоби и језик на коме желе да се дописују. Писма слати на адресу:

V. Terren
Senior High School
Albanu 6330 W. A.
Australia

Живим у Трепчи, насеље Стари трг, и желим да стекнем другове широм наше земље. Одавно имам још једну жељу: скупљам кристале руда и хтео бих да их размењујем за разне друге предмете. Исто тако скупљам разгледнице, књиге и часописе.

Думановић Слободан
Ул. Николе Узелца бр. 7
Косовска Митровица

Радо читам ваш лист па бих желео да преко њега стекнем пријатеље у Југославији. Имам 18 година. Скупљам: марке, разгледнице, фотографије глумца. Језик дописивања: немачки, румунски, руски и српскохрватски.

Fortner Joan
Str. Haga 10
Timisoara II
Romania

WALT DISNEY'S ПОТЕРА ЗА ЗЛАТОМ

НАШ ПАС

И мали смо све што је потребно за живот: кућу, велику башту, леп воћњак па и мали виноград. Све смо имали, само нисмо имали пса!

— Уз кућу у природи потребан је пас — говорила је моја жена. — Лепо је кад неко пролази а пас лежи пред прагом — одмах се види да је то домаћинска кућа. А осим тога ја се више не бих плашила кад остајем сама!

Ја баш нисам страховао да ће нас неко пократи, али ми је ипак било јасно да је добар пас сигурнији и од најбоље браће.

— Пас мора бити веран, привржен, будан и храбар, а не треба ни да је много ружан — понављала је свакодневно моја жена.

На крају сам дао оглас у новине: „Тражим пса верног, приврженог, будног и храброг.“

Добио сам 50 одговора! То ми је у првом тренутку било сумњиво, међутим жена је тврдила да је то нормалан одзив на овако прецизан оглас.

Три дана провели смо прегледајући одговоре. Занимљиво, сви пси које су нам нудили имали су особине које смо тражили. Изгледало ми је да је свет пун верних, привржених, храбрих и будних паса. Прошла су три дана у проучавању одговора а на крају трећег нисмо били паметнији него првог, само нас је много болела глава и морали смо да пијемо аспирине.

Пошто сам сматрао да имамо и другог посла а не само да читамо писма, одлучих да зажмурих и из гомиле писма извучем „нашег пса“. Жена је прво приговорила, али кад сам јој објаснио да имамо само још 2 аспирине у кући — пристаде.

Довео га је његов дотадашњи господар. Није био скуп, а није био ни неке одређене расе — обичан сељачки кер, али нама друго није ни требало. Погледао сам му очи и он је посматрао мене. Колико се разумем у психологију, поглед му је одавао верност, будност и храброст. Његов бивши господар нам објасни да га 3 недеље морамо држати везаног, па онда оде. Колико сам је приме-

тио у очима није имао суза, али такви су сеоски пси — они никада не показују своја осећања!

Наш је пас био стварно будан — лајао је по целу ноћ. И ми смо постали будни, јер нисмо могли од његовог лајежа ни ока да склопимо. Био је и веран! Другог дана је прекинуо ланац и побегао својој бившој кући, али га је газда одмах вратио. Знали смо да је морало тако да се деси, та да је заборавио свој стари дом, он не би био веран!

Затим сам купио ланац који ни медвед не би могао да раскине. Да је био само мало мање будан! Моја је жена почела да узима пилуле за спавање.

После три недеље одвезао сам га са ланца. Био је заборавио свога старог господара и сва се његова љубав окренула према мени. Био је веран — и те како веран! Куд год сам ја ишао ишао је и он. Био је то просто дирљиво. Моја жена је постала љубоморна. Био је толико веран да је пошао са мном и на воз, кад сам ја путовао. Није користило што сам му објашњавао да треба да се врати. Он се додуше окренуо као да полази, али чим је воз пошао он јурну и ускочи! Два службеника железнице покушаше да га скину али он угризе обојицу. Морао сам да га одгурнем ногом са степенице, али ми се коса подиже кад сам видео да он сада јури поред воза, тик уз точкове. Нисам могао да гледам. Скочио сам са степеника, а пошто је то забрањено, морао да платим казну. Она двојица уједених смирили су се тек кад сам им платио пиће. Пас је био као луд од среће што нисам отпутовао. Главно лајући и завијајући скакао је око мене. На толику верност нисам могао да се љутим!

Други пут кад је требало да путујем био сам предострожнији. Закључао сам пса у кухињу и весело врећу према станици. Али ко ме је ту дочекао? Мој пас! Њушка му је крварила. Није ми било јасно како је могао да изађе кроз закључана врата. Морао сам да се вратим кући. Ту сам нашао решење загонетке. Пас је скочио кроз затворен дупли прозор, дужине 1,20 метра! Толика храброст

улила ми је поштовање. Сад сам знао да имам пса од оне врсте који дају животно за свог господара. Платио сам без речи дупли прозор, то је ситница у поређењу са верношћу и храброшћу мог пса.

Пошто сам ипак морао да отпутујем, везао сам пса у кухињи ланцем. Овог пута сам отпутовао сам. Кад сам се вратио, чекало ме је ново изненађење: пас је прогризао доњи део кухињских врата! Каква приврженост! Морао сам сва врата до пола да обложим лименим плочама. Моја је жена само завртела главом када је стигао рачун од лимара. Ја сам је тешио и она се најзад смирила, та сад смо имали пса о каквом смо сањали. Ствар

но нас је чувао, није дао ни поштару да ми приђе и преда ми писмо. Напао га је као дивља звер и поцепао му панталоне, које сам ја, наравно, морао да надокнадим. Од тада поштар нашу пошту предаје мом суседу. И пекар више не до-

носи хлеб... Ипак сам на опрези, јер још има људи који не знају како је наш пас веран и храбар. Пас чува кућу, а ја чувам пса. Стварно је то одличан пас, нисам ни знао да се за тако мале паре може добити такав пас. Али, сад га ипак морам продати, јер — све има своје границе. То исто каже и моја жена. Не бисмо желели да доживимо још једном „тако нешто“ — не никако!

Добили смо позив да дођемо у матични уред на свадбу кћерке нашег пријатеља. Лепо смо се обукли, спремили поклон, везали пса ланцем у кухињи и кренули. Кад смо стигли, били смо први. Сели смо на столице и чекали на свадбу. Чекали смо тако и чекали, а никога нема! Почели смо да сумњамо да нам сат не иде добро, па да смо се забунили у датуму. Прорачунали смо и видели да се датум и дан слажу. Најзад ја сићох да погледам зашто нико не долази.

И тада ми је све било јасно! Пред вратима је седео наш пас — крвав запенушене губице, искежених зуба. Није ни чудо да нико није смео да уђе — он је бранио улаз. Не да он нас! Пошто смо ми били у матичном уреду, он је то сматрао као нашу имовину и бранио је. Знао је да бих га ја отерао да је ушао и зато је остао напољу.

Сватови су стајали подаље. Млада је јецала, младожења брисала зној, а матичар је стајао као свећа стиснувши чврсто своју матичну књигу уза се. Као да она занима мога пса! Чули су се гласови:

— То је бесан пас, треба га убити! Доведите неког са пушком!

Тада сам храбро изашао и све се изменило. Пас је срећно заскочио и скочио на мене. Махао је репом и није знао шта да ради од задовољства. Сватови убуше у матични уред, а шта су ми у пролазу поједини добили то нећу да поновим, и гледају да што пре заборавим. Не треба памтити оно што није лепо у животу!

Кад смо се нашли у нашој разореној кухињи, моја жена уздахну и рече:

— Морамо га продати. Даћемо оглас у новине: „Продајемо пса, верног, будног и храброг.“ Наћи ће се купац... да нас има много криминала... стално пишу о томе по новинама...

Дали смо оглас у новине, дали смо три пута оглас у новине. Нико се није јавио. Изгледа да времена ипак нису толико опасна као што смо ми мислили. Пас је још код нас... шта да радимо?

НАВИКА

Почетком ове године навршило се шест година откако је у Француској уведена нова вредност новца. Па ипак, свега 32% млађих од 23 године и 29% старијих од 56 година потпуно су усвојили нови франак. Остали, око 40% Француза, никако да му се прилагоде, све своје издатке још рачунају у старим францима.

ИГРА СМРТЉУ

Возач мотоцикла даје гас. Тешка машина јури преко даске и возило полеће са висине од 20 метара у таласе Средоземног мора. Неколико секунди после пада возач и бицикл нестају у таласима да би ускоро човек изронио. У ствари, то је „смртоносни скок“ тридесетогодишњег Патрика Бернара за филм „Бару у Бејруту“. Патрик Бернар наследио је француског артисту Жила Деламара који је погинуо прошле године на свом опасном послу.

О ШКОТЛАНЂАНИМА

Догађа се за време лова. Најпре се чује један пуцањ, после четврт часа други, после пола сата трећи. Тада се из шуме вачу Макинтошев глас.

— Гле, митраљирају!

ПРЕВАЗИШАО ГАЗДУ

Купио Шкотланђанин папагаја који је не само био леп, већ је знао да рецитије напамет и Лафонтенове басне. Да би надокнадио штету, јер папагај је био прилично скуп, Шкотланђанин позва неколико пријатеља и опкледи се у 10 фунти да ће им папагај својим рецитовањем приредити изузетно вече. Међутим, кад су се пријатељи сакупили, папагај на велико изненађење и бес домаћина није хтео да отвори уста, односно кљуна. Пошто су гости отишли, Шкотланђанин поче да грди:

— Не само да сам за тебе платио толики новац него ме ми се сад сви пријатељи смејати.

На то се јави птица:

— Не буди глуп, идући пут платиће ти дупло да би те исмејали а ја ћу им онда показати шта све знам.

СПАСАО ГА НА ВРЕМЕ

Преноћила два Шкотланђанина у истом кампу. Ујутру рано пас једног од њих поче да лаје. Газда уплашен да ће му пробудити суседа стаде да га умирује. Тада се други Шкотланђанин подиже и рече:

— Немојте грдити пса, ја треба да му се захвалим што ме је пробудио. Управо сам разговарао у сну са Њујорком, и таман је требало да платим за телефонски разговор.

ДАЛИ НА ХАНИБАЛОВОМ ТРАГУ

Авионом индијске ваздухопловне компаније у Базел је недавно стигло слонче „Сурус“.

Необична жива пошиљка, висока 120 сантиметара и тешка 270 килограма, упућена је ексцентричном — шпанском сликарку Салвадору Далију који намерава да са слончотом пређе преко Пиринеја. Тиме Дали жели да понови подвиг каратагинског војсковође Ханибала који је 218. године пре наше ере са 37 ратних слоновата прешао планине између Шпаније и Француске да би се затим преко Алпа, спустио у Италију и стигао пред врата Рима. Ханибал је са својим ратницима и слоновима

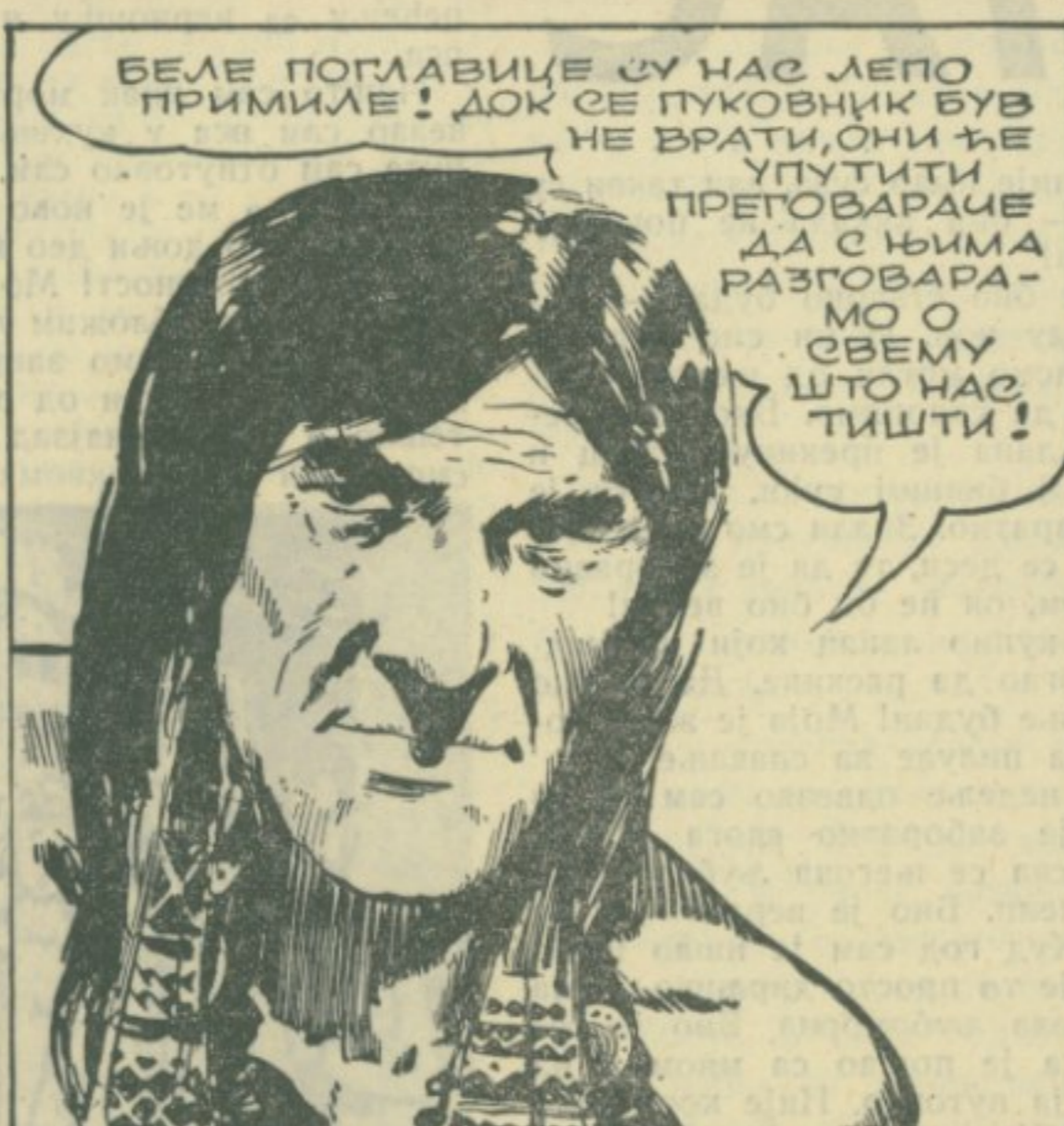
прошао поред данашњег места Фигуерас у коме данас живи и ствара Салвадор Дали.

Кад је индијска ваздухопловна компанија чула за Далијев план, обећала му је као поклон младог слона „Сурус“ је ухваћен у цунгаи и после многих успутних станица стигао је у Базел. Одатле је слонче камионом кренуло за Жене ву и даље. Ових дана Дали ће, уз велику представу какву само он уме да направи, кренути са „Сурусом“ преко Пиринеја. Ако слонче издржи овај напор, Дали ће га поклонити војошломком врту у Барселони да тамо проведе остатак живота.

Један једини изузетак

Французу одликованом Великим крстом Легије части припада и пензија — мада веома мала — 5 франака недељно. Међутим, странци нису имали право на пензију све до 1945. године када је правом странцу, носиоцу тог одликовања додељена пензија. То је био маршал Монтгомери, кога је генерал Де Гол одликовао Већим крстом Легије части маја 1945. године. Оттада Монтгомерију припада и пензија која му је након странцу, носиоцу тог одликовања додељена пензија.

БИК КОЈИ СЕЛИ

СВЕТЛЕЋЕ НАОЧАРИ

Наочари без стакла али са две мале уграђене сијалице приказане су недавно на једној изложби у Хамбургу. Сијалице се напајају струјом из једне батерије за обичне цеп

не лампе. Наочари омогућују несметан рад чак и у потпуном мраку: када наспред пуног друма аутомобила „штрај кује“ или када у стану прегоре осигурачи.

Што да баца паре

Један Енглец путовао је у истом купеу с неким старијим Шкотланђанином. На свакој станици овај се чудило што његов сапутник силази из воза и трчећи сав задуван са врата. На крају није издржао па га упита за разлог:

— Знате био сам код кардиолога — поче да објашњава Шкотланђанин — и он ми је рекао да је моје срце толико ослабило да могу сваки час да умрем. Зато на свакој станици купујем карту за следеће место.

М-КАО МОДА

М-КАО МЛАДОСТ

**КРАВАТА
У ЈЕСЕЊОЈ
И ЗИМСКОЈ
ГАРДЕРОБИ**

АКО сте овог лета прихватили кравату као модни детаљ, и ако сте је радо носили, не морате је се одрећи ни у јесењој ни у зимској сезони. Оне су и даље модерне у одевању младих девојака. Практична страна ове младалачке моде је и та што са неколико различитих кравата, лепих, живих боја, можете мењати изглед једне исте хаљине, у којој ћете захваљујући кравати, изгледати увек друкчије.

РАД НЕПОЗНОТОГ УМЕТНИКА ИЗ КОНГА

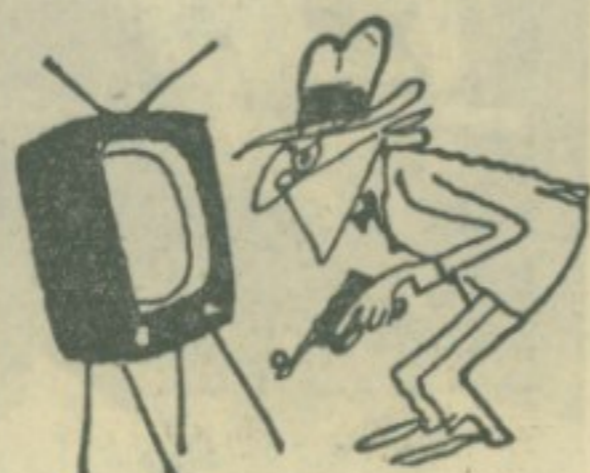
КРАДЉИВЦИ И ТЕЛЕВИЗОР

Полиција холандског града Леардена ухапсила је неколико људи на које је пала сумња да су опљачкали јед-

НЕПОЗНАТИ УМЕТНИЦИ КОНГА

Ова столица необичног облика исклесана из дрвета потиче из југоисточног Конга и најинтересантији је експонат столне изложбе у Линденмузеју у Штутгарту. Изложба је посвећена култури и уметничком стваралаштву становника североисточне Африке, југозападне Сахаре и суседних области.

ну банку. Ухапшени су, међутим, изјавили да су се у време када је провала извршена налазили код својих кућа и гледали телевизијску емисију. Као потврду својих речи детаљно су испричали шта се догађало на малом екрану. Међутим, касније је утврђено да су провалници донели са собом телевизор, укључили га у банди и узгред, док су обијали касу, гледали телевизијску емисију.

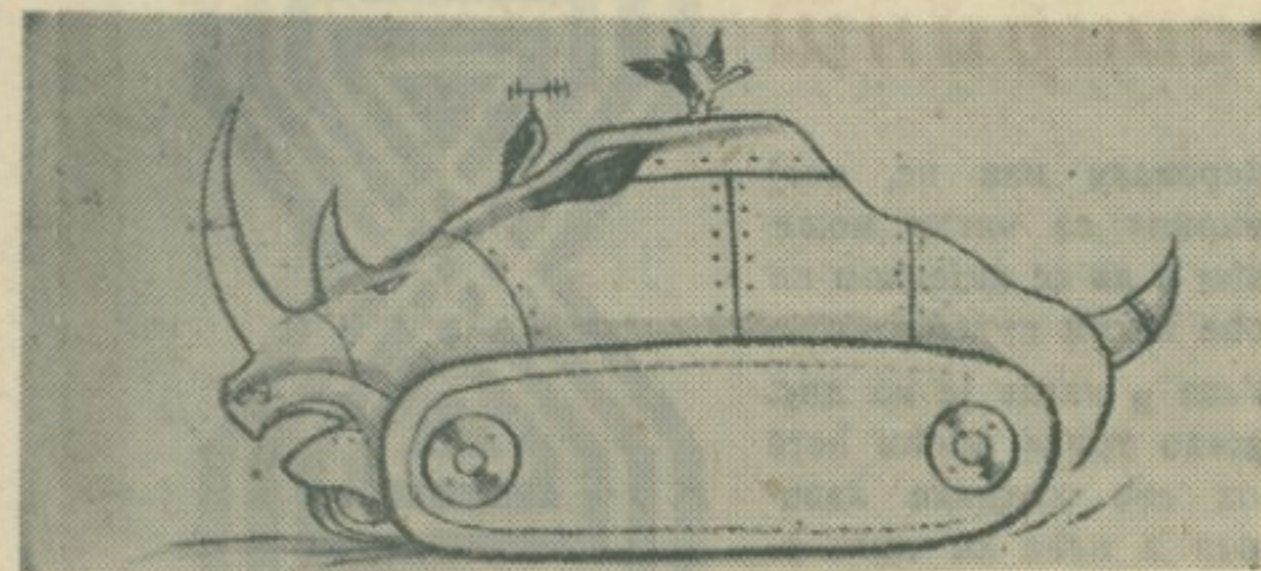

— ТРЕБА ЛИ ЈОШ ДА БЕЖИМ?

Дивље животиње научници групишу на разне начине и по различитим критеријумима. А једном новинару пало је на памет да посматра животиње с обзиром како која од њих бежи од људи. А да се то види, сматра он најбоље је отићи у Источну Африку, у велики резерват, који обухвата преко 8.000 квадратних миља, а налази на територијама Кеније и Танзаније. Ту у том огромном парку животиње живе својим нормалним животом па се ту могу и најбоље запазити све њихове одлике.

Зебра трчи с великим напором одбацујући се тешко задњим ногама од земље тако да диже велики облак прашине. Никакве елеганције, никаквог стила, просто бежање да се што пре и што даље уклони од човека. Код жирафе је случај потпуно супротан. Жирафа нема смисла на журбу. Ње не трчање личи на успорени

НОСОРОГ: И ТРЧИ И НАПАДА КАО ТЕНК

Из живојинској царстви

филм који приказује фудбалера како се пробија преко игралишта.

Неопретне гну антилопе све одреда, било старе или младе, трче на исти начин. Танконоге, вишљасте, са жућкастом длаком, оне беже брзо али некако несигурно као да се питају: „А зашто бежим?“ Чим се мало удаље, стану и окрећу се као да мере одстојање и питају се јесу ли довољно умакле. Топи антилопа чека последњи тренутак али зато када крене лако се не зауставља. Антилопе врсте импала одушевљавају посматрача брзим грациозним и хитрим бегом. Кад их човек посматра док јуре у пуном трку има утисак да је то мали авион који лети изнад саме земље. С друге стране, антилопе врсте геренук су далеко мање али еластичније и својим раширеним ушима и дугим вратом наводе човека на помисао да воде порекло од жирафе. Оне не трче већ скачу. Њихови скокови су тако елегантни и дуги да се добија утисак да им је цело тело од фелера па могу да скоче колико желе.

Чопор пустињских паса уживао је у поподневној игри малишана. Одрасли су стајали са стране и дивили се. Али и поред игре нису заборавили на опрезност. Осматрач је најавно долазак аутомобила и цео чопор се лево повукао даље у густиш. При томе су малишани са мајкама ишли напред, а очеви и остали саплеменици чували стражу. Тек када је ауто пришао ближе, одрасли су

потрчали мало брже. Међутим, и поред присуства људи пустињски пси се нису одрекли своје вечере. Осматрач је јавно о приближавању стада зебри и вешто распоређени пси убрзо су заклали две што је било доста за цело друштво.

Једна група лавова — мужјак, четири лавице и један лавић — лењо се одмарала

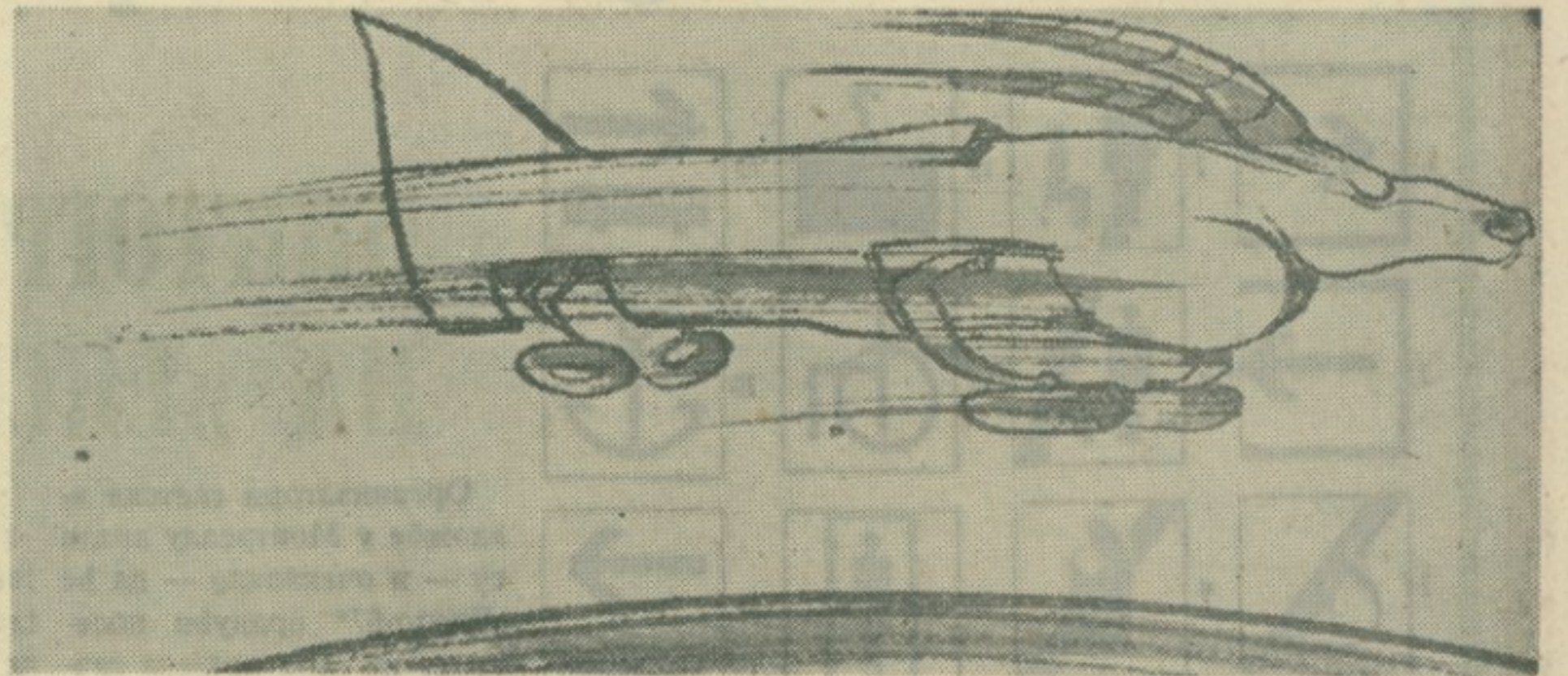

— ДАЉЕ ОД МЕНЕ! ЈА САМ КРАЉ ЖИВОТИЊА!

после добре гозбе у којој је страдала једна топи антилопа. Када се цип приближио групи на свега десетак метара, нико није ни „прстом мрдуо“ сем што је мужјак лењо пришао остатку антилопа да скрене пажњу људима да му плен не дирају. Што се аутомобил више приближавао лав је постајао све раторборнији пуштајући све гласније звуке у знак протеста и кострешени своју ретку длаку, што је био знак да је спреман за борбу. Он је тако давао на знање људима да је краљ животиња и да их се не боји.

Шакале бије лош глас а у ствари они су врло симпатичне мале животиње, чак нешто мање и од самих лисица. Врло су активни готово

Како ко штрчи?

ИМПАЛА АНТИЛОПА — АВИОН КОЈИ ЛЕТИ НИСКО ИЗНАД ЗЕМЉЕ

увер у покрету и тешко их је видети да беже, сем кад лове. Они се увек држе доста далеко од човека тако да их је тешко изненадити и придржавају се правила да је боље да они друге посматрају него други њих. Пошто су мали лако се сакрију па их је тешко открити.

Хијене су такође на лошем гласу. Холандски научник Ханс Крук проучавао је хијене пуне три године и дошао до закључка да није тачно да се оне хране само остацима убијених животиња већ да више од половине своје хране добију ловом, убијањем мањих животиња. Између себе воде миран породичан живот. У лов иду ноћу у групама и тада све подигну реп високо увис тако да пружају сасвим другу слику од оне коју знамо.

Међутим, кад се човек приближи хијени у току дана обично ће је наћи добро сакривену, прљаву и неуредну. Своје велике уши она окреће као радар у правцу човека пратећи добро сваки његов покрет својим крупним али непријатно меким и влажним очима. Али, кад сматра да се човек довољно приближио, нагло скаче и бежи са репом повијеним између задњих ногу често се окрећући као да види да човек није случајно сломио ногу и да би после тога било посла за

њу. Она има неко невероватно чуло које је увек води право где се налазе слаби и немоћни и она им „скраћује муке“.

Леопард као и лав најмање пажње поклања човеку. Он ће мирно седети на неком љувику осматрајући околину да би приметио неку жртву. Када му се ауто приближи чак и на свега десетак метара, он само баши поглед у правцу њега и настави са осматрањем равнице као да се њега не тиче ко је у аутомобилу.

Па ипак од свих животиња

на човека највећи утисак оставља слон. Једна група слонова од њих двадесет ишла је мирно својим путем свесна своје снаге пред којом се сви склањају. И мада готово све животиње беже од човека, сем достојанственог лава који још успева да одржи свој реноме, пред појавом слона човек се осећа мали и немоћан. Покушава да покаже како је он господар на земљи али се ипак склања подаље са пута достојанственим слоновима који иду на изглед лењо али се ипак брзо удаљавају.

КАО ФУДБАЛЕР КОЈИ СЕ ПРОБИЈА КРОЗ ПРОТИВНИЧКУ ОДБРАНУ

КИРГИСКЕ ЛЕГЕНДЕ

ЛАСТАВИЦА

Свуда где има људи ласте увијају своја гнезда. А то није случајно.

Било је то за време великог светског потопа. Пољски миш прогризао је рупу у зиду бараке и људима и животињама који су ес на њој спаси запретила је смрт. Али, у помоћ је прiskoчила змија и својим телом затворила рупу. Барка је била спасена.

Када је пророк Сулејман сазнао за ово позвао је змију и великодушно јој казао.

— Затражи, змијо, какву год желиш награду. Змија је уздигла своју малу главу и казала:

— Желим да увек пијем најкуснију крв. Сулејман је пристао да јој испуни жељу, али није знао чија је крв најкуснија. Позвао је коњску муву и наредио јој да облети све крајеве на свету, да испроба крв свих животиња и одреди коју треба поклонити змији.

Мува је дуго летела. Била је у свим крајевима света. Ни кога није пропустила, све је

убола, али није могла да одреди чија је крв најкуснија. Остало је још да убоде човека. Убола га је и обрадовала се. Ето, чија!

А човек је отерао муву руком и пошао даље. Али, она га је стигла, убола још једном и с капљицом човечије крви на језику полетела пророку Сулејману да му каже шта је открила.

Летела је мува а у сусрет јој је наишла ластавица.

— Шта то носим? — запита ла је муву.

— Капљу човекове крви — одговори мува.

— А зашто ће ти?

Мува је све испричала ласте и ова је одлучила да спасе човека. Замолила је муву да јој да да и она проба човекову крв.

— Можда се ти у то не разумеш. Можда се само напрасно хвалиш — казала је ласта.

Мува се веома увредила и исплавила је језик на којем се руменила капљица крви. Ластавица се залетела и у трену се мувин језик нашао у ластином кљуну. Мува је стала да кружи око ласте. Ништа није могла да каже, само је зујала и зујала од беса. И отада само зуји. И ништа није могла да каже пророку Сулејману.

Али, змија је дознала за ластин поступак и стала да јој се свети. Налазила је њена гнезда, разарала их, убијала птиће. Тада је ластавица одлучила да свије гнездо у човековој близини, испод крова његове куће. И више се не боји — лети спокојно и тражи храну за своје младунце.

БУРАНА

На југу града Токмака диже се стара кула (киргиски-бурана). Обложена је плочицама од теракоте на којима се и да нас виде необични орнаменти и неки натписи. Прича се да кула стоји више од хиљаду година. Њена историја је заборављена, али је зато народ исплео око ње поетичну легенду.

Удому моћног кана расла је кћерка-лепотича. Волео ју је више од свега на свету.

Кан је био стар и бојао се да ће умрети пре него што кћер види срећну. Због тога је једном сазвао све мудраце из земље и затражио од њих да му предскажу њену будућност.

Мудраци су дуго говорили и из њихових речи излазило је да на свету неће бити срећ

нијег бића од канове кћери. Али, тада је пред кана изишао најстарији мудрац и рекао:

— О господару, нареди да ме казне али пре тога чуј горку истину. Тужна је судбина твоје кћери. Умреће од уједа отровног паука каракурта пре него што достигне пунолетство.

Кан га је ошинуо погледом али је мудрац остао при својме.

Нек је проклето твоје пророчанство — грмнуо је кан и наредио да се сагради висока кула, толико висока да је додиривала небо. И испод ње ископали су дубоку тамницу и у њу бацили мудраца.

На самом врху куле, у малој светлој соби, настанила се канова кћерка. Стрмим степеницама слуге су јој доносиле храну, али су пре тога све проверавали три пута: да се у наборима одеће или мећу једном није сакрио отровни каракрут.

Време је текло. Канова кћерка напунила је шеснаест година. Расцветала се као цветић и била свежа као јутарња роса.

„Не, пророчанство се неће испунити“ — помислио је кан и пошао да је поздрави. Дошло јој је велику чинију пуну грожда и положио је пред девојчине ноге.

Девојка је пружиола руку, узела највећи грозд и крикнула: мећу гроздовима је био сакривен каракрут.

Стари кан није могао да преживи кћеркину смрт: умро је исте године. А кула још стоји.

САНТАШ

Северноисточно од језера Исик-Кум лежи планински превој Санташ. Пажњу путника обично привуку два узвишења: једно веће, друго мање. Оба су необичног облика — као да је неки цин на бацио две гомиле камења. Ево шта се у народу прича о овим узвишењима.

У давна, незапамћена времена живео је овде велики народ. Често је морао да ратује. Једном, пре једног војног похода војсковођа је постројио своју војску и сваком ратнику наредио да у руку узме по камен. Прозлазећи

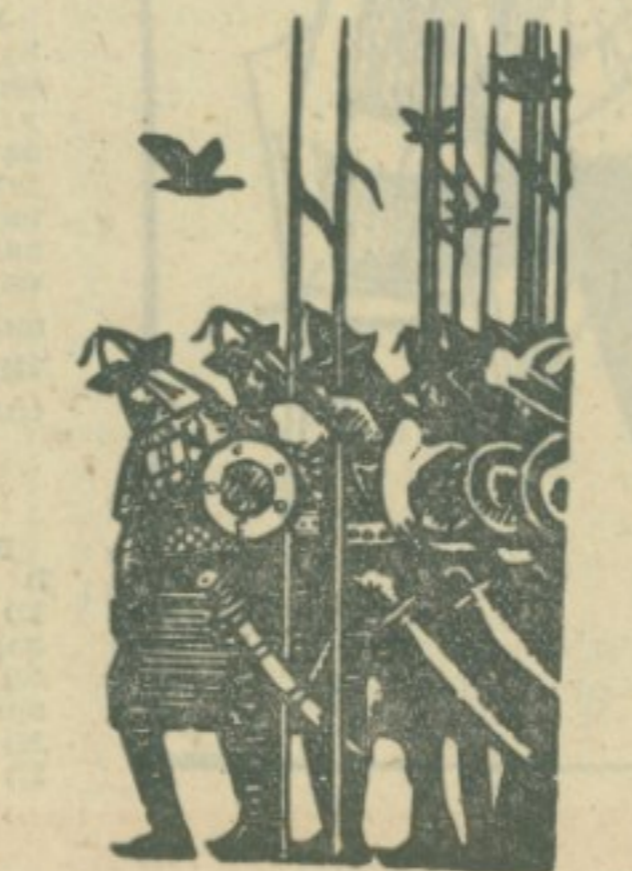
кроз долину сваки ратник је бацио свој камен. И нарасло је узвишење велико, велико.

Протекла је година. Војсковођа се са војском враћао кући. Ево и познате долине и високог узвишења од камења. Тада је војсковођа наредио ратницима да опет узму по камен и да га бацие поред великог узвишења.

Многи ратници нису се враћали из војног похода и због тога је друго узвишење много ниже.

Отада се овај планински — превој зове Санташ. На киргиском то значи — бројање камења.

Али, камење на узвишењима

ОТВОРИ ОЧИ

ПИКТОГРАФИЈА НА »ЕКСПО-67«

Организатори светске изложбе у Монреалу знали су — и очекивали — да ће „Експо-67“ привући посетиоце из свих крајева света и због тога су уложили много труда да савладају језичке баријере. Знали су да ће се у шароликој гомили наћи и беспомоћних посетилаца који неће знати ви где да утоле глад.

Да би се избегле забуне створен је нарочити језик условних знакова који може да разуме сваки посетилац без обзира из које је земље.

Шта по вашем мишљењу означава сваки од ова 24 знака?

1 — улаз; 2 — излаз; 3 — аборна; 4 — веза; 5 — улаз; 6 — веза; 7 — веза; 8 — веза; 9 — веза; 10 — веза; 11 — веза; 12 — веза; 13 — веза; 14 — веза; 15 — веза; 16 — веза; 17 — веза; 18 — веза; 19 — веза; 20 — веза; 21 — веза; 22 — веза; 23 — веза; 24 — веза.

Одговор:

Пешак и аутомобил

Неки инжењер који ради ван града свакодневно долази возом на једну станицу увек у исто време. У исто време по њега долази аутомобил и он њиме на време стиже у фабрику. Међутим, једном је инжењер стигао на станицу 55 минута раније и пошто му се није чекало пошао је пешице према фабрици. На путу је срео аутомобил који је пошао по њега на станицу. Сео је у аутомобил и стигао у фабрику 10 минута пре почетка посла.

Колико је пута брзина инжењера-пешака мања од брзине аутомобила?

Одговор:

Аутомобил је стигао у фабрику 10 минута раније због тога што није превалио пут до места сусрета са инжењером до станице и назад. Значи за пут који је инжењер прешао пешице аутомобил пређе за 5 минута. Према томе сусрет се догодио 5 минута пре него што би аутомобил стигао на станицу, то јест 50 минута пошто је инжењер кренуо са станице. Према томе његова брзина је десет пута мања од брзине аутомобила.

ЛУЛЕ, ЛУЛЕ...

ОД СВИХ ОВИХ ЛУЛА НА НАШОЈ СЛИЦИ САМО СУ ДВЕ ПОТПУНО ИСТЕ, КОЈЕ?

ГДЕ САМ?

Иако је време још лепо ускоро могу наићи кише које ће вас приморати да и своје слободно време проводите у кући. Због тога данас доносимо једну игру која се може играти и у соби. За њу вам је потребно мало маште и нешто глумачког дара. У игри може да учествује више дечака и девојчица.

Између играча треба најпре изабрати једног који као први треба да изађе за тренутак из собе.

Они који су остали треба да се договоре какав ће задатак да му поставе. Они, наиме, треба да узму такве ставове и да чине такве покрете као да се не налазе у соби већ на неком другом месту: у тролџбусу или трамвају, на фудбалској утакмици, у учioniци или ресторани. Када се играч врати у собу, треба да их затекне у новој „средини“ и да по-

годи где се то они „налазе“. Дечаци и девојчице на нашој слици изводе сцену из тролџбуса или трамваја. То сте, свакако, и сами погодили. Ако ваш саиграч погоди оно што сте ви замислили и одглумили, на ред за погађање долази други. Уколико имате више маште и више глумачког дара уколико ће игра бити забавнија.

ВЕСЕЛА ПЛОВИДБА

На једном броду нашло се мало, разнолико али весело друштво: путници из разних крајева света. Није им сметало што сваки од њих говори другим језиком. Уживали су у мору, заједнички се радовали свакој уловљеној риби, заједно припремали „рибље ручкове“. Видели их тако сложене капетан је дозволио да сваки од путника истакне на броду

своју националну заставу. Можете ли да погодите из којих су земаља путници на овом „сложном броду“?

Одговор:

Заставе су, слева надесно: Сједињених Америчких Држава (путник број 4), Швајцарске (6), Велике Британије (5), Турске (3), Јапана (1), Совјетског Савеза (2).

Лабиринт

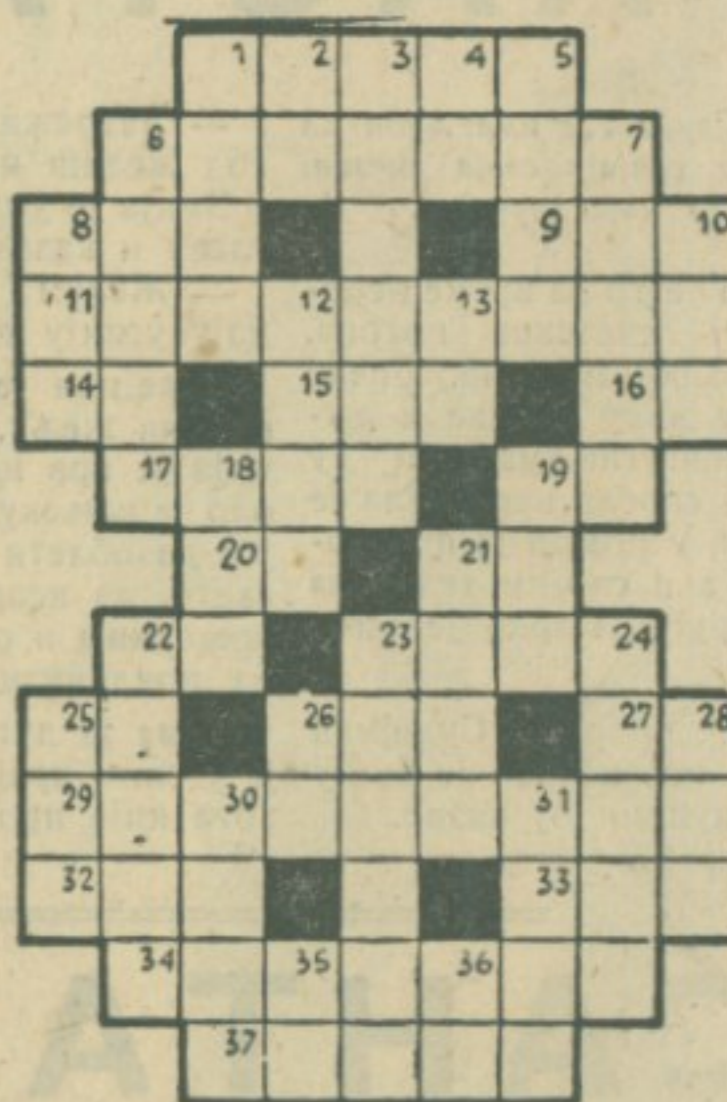
Веровали или не, овај лабиринт се читав може обићи а да се ниједном не прође истим путем.

Улаз и излаз је на дну. С мало труда проћи ћете кроз све ходнике лабиринта и наћи се тамо одакле сте прошли. Стаза сме да се укршта.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Водоравно: 1) марка фотографског апарата, 6) болест која настаје због недостатка витамина В у храни, 8) се диментна стена, 9) назив, 11) старогрчки филозоф, 14) предлог, 15) спис, 16) хемијски знак за баријум, 17) река у Сибиру, 19) скраћеница за „ад акта“, 20) истурени део копна у мору, 21) иницијали недовољно преминулог творца цртаног филма, 22) иницијали нашег шаховског велемајстора, 23) острво у Средоземном мору, 25) хемијски знак за алуминијум, 26) река на Косову, 27) грчко слово, 29) на права за мерење атмосферског притиска, 32) име глумице Мањани, 33) узвик, 34) врста крупних вишања, 37) француски физичар (1788—1853).

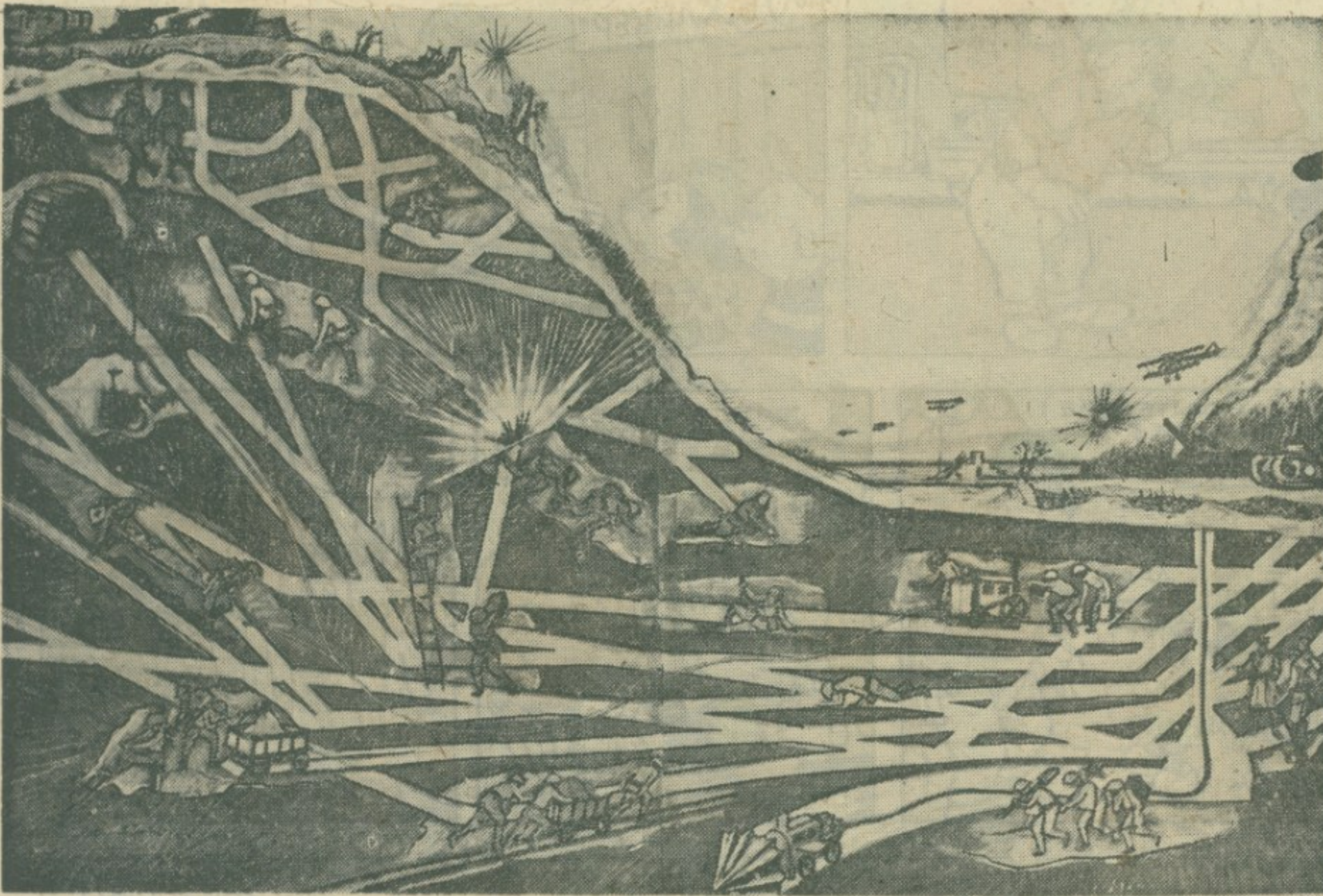
Усправно: 1) папирна врећа, 2) данска мера за количину у комадима, 3) држава у Европи, 4) хемијски знак за сребро, 5) полуострво у јужном делу СССР, 6) једна најпростије грађе, 8) текстилна биљка, 10) покрајина у Шкотлији, 12) немачки филозоф (Имануел), 13) иницијали сплитског композитора („Ма-

ла Флорам“), 18) јединица рада у физици, 19) мађарски књижевник (Ендре), 21) врста дрвета (множ.), 22) атмосферски талог, 23) део фотографског апарата, 24) веома распрострањена биљка, 25) грубо вумено сукуно, 26) гувернер Свете Јелене у доба Наполеона, 28) народно коло, 30) десна притока Неретве, 31) организам, 35) мера за површину, 36) два слова.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) срп, 4) тре, 7) тире, 9) араж, 10) Олег, 11) Панто, 12) лисеј, 14) капилар, 16) трзај, 17) нек, 19) ла, 20) тек, 22) не, 23) Емс, 25) врата, 27) Планица, 30) обале, 32) сове, 34) Отон, 36) окер, 37) вода, 38) Ван, 39) Нал.

Усправно: 1) Стои, 2) Рил, 3) препаз, 4) Трајан, 5) раи, 6) скок, 8) Египат, 9) апел, 13) Цијевна, 14) крамп, 15) рента, 16) тле, 18) кеа, 21) Крилов, 24) Словен, 26) ацетон, 28) абер, 29) усов, 31) анал, 33) ока, 35) ода.

ПОДЗЕМНИ РАТ

У току I светског рата Британци су успели да ископају тунеле у дужини од 18 километара и дигну у ваздух један немачки положај. Како?

У јесен 1915. године западни фронт је ушао у фазу позиционог рата. Обе стране увиделе су да од напада нема ништа и да је најбоље да остану ту где су и што боље се утврде. Међутим, у рату се дешавају многе непредвиђене ствари. Тако су се развијали догађаји у Белгији на положају званом Месински венац.

Једне ноћи канадски официр поручник Пенкијук, који је припадао инжењерима, случајно је упао у неку рупу. Кад се мало прибрао од изненађења видео је да се на лази у канализационом шахту чији један крак води ка немачким а други ка канадским линијама. Овим открићем отпочео је велики подземни рат у коме су Енглези и Канађани ископали тунеле у дужини од око 18 километара.

Немачки положаји су били тако добро утврђени да није било никаквих изгледа на успех у фронталном нападу. Због тога се поручник Пенкијук и обратио свом претпостављеном, бригадном генералу Чарлсу Армстронгу. Генерал је позвао главног инжењера Кропера јер је хтео да чује његово мишљење о изградњи тунела испод немачких положаја што је предлагао поручник Пенкијук. Инжењер Кропер је одушевљено прихватио ту идеју и одмах се дао на посао: скицирао је цео крај и израдио план тунела који треба да их доведу до немачких положаја.

Почетком јануара 1916. године план је поднет енглеској команди за тај део фронта. Прихваћен је једногласно. Маршал Даглас Хејг био

је свестан да изван овог предлога није било никакве могућности да се Немци помере с положаја без најмање десет хиљада мртвих војника.

Чим је добијено одобрење, одмах се приступило послу. Одређено је преко 6.000 војника, који су готово даноноћно копали. Према фотографијама снимљеним из авиона, Немци су на том месту имали тринаест упоришта па је било одлучено да се копа 13 тунела тј. по један тунел према сваком упоришту. Осим тога, сви тунели су били повезани међусобно.

Кропер, који је руководио целим послом, затражио је да му из Лондона пошаљу аутоматске бушилице какве су коришћене при копању тунела за подземну железницу. Били су начињени мали вагони у које се утоварала земља која се кроз шахт износила на површину и тамо ноћу односила у шуму да је немачки извиђачи не би опазили.

Сусрет под земљом

Прво су избушене четири рупе дубоке око тридесет метара из којих је требало да се рачвају остали тунели у праву немачких линија. Терен није био свуда исти па је Кропер желео да се осигура да се не би десило да негде буду исувише близу површине земље па да их Немци открију. Али, ни Немци нису спавали.

У марту, нешто више од два месеца од почетка рада, енглески војници који су копали чули су неко потмуло лупање у земљи. Кроперу ни је било тешко да открије да то Немци копају подземне

ходнике. Само, он није веровао да они припремају тунеле ради напада. Наредио је ипак да се иде још дубље да би био сигуран да га неће открити.

На несрећу тунели су пролазили кроз слојеве иловаче па су морале бити предузете посебне мере да се осигурају ровови да земља не би затрпала војнике у случају одроњавања. Али и поред тога посао је добро напредовао и у јуну тунели су већ прошили прву немачку линију на дубини нешто већој од тридесет метара.

Плашећи се да противник није дошао на идеју да ископа тунеле испод њихових линија, Немци су такође отпочели да копају дубоке рупе у које су стављали експлозив. Међутим, они нису могли да претпоставе да ће Енглези копати тако дубоко па су зато и њихове рупе биле дубоке највише нешто преко петнаест метара. На тај начин оне ништа нису сметале Кроперовим тунелима.

Касније се, изгледа, Немци нису тиме задовољавали па су поред тунела бушили и нарочите рупе које су често ишле и до тридесет метара дубине и у њих убацивали експлозив. Тако је група од дванаесторице Енглеза наишла на експлозив и била затрпана. Када су их после четири дана откопали, само је један још био жив.

Кад су по оцени Кропера стигли доста дубоко у немачке линије, он је наредио да се копају споредни тунели који су ишли увис. У њихове крајње тачке стављане су велике количине експлозива — око 20.000 килограма у сваку. Око експлозива се добро набијала земља а тунели се затрпавали да их Немци не би случајно открили.

Копајући тако један од тих тунела енглески минери су наишли на немачки тунел и могли су кроз отвор у земљи да прате немачке војнике који су копали према светлости лампе. Могли су лако да их побегну, али нису желели да се открију, па су зато брже боље затрпали рупу и окренули да копају у другом правцу.

Док се доле под земљом водио прави рат око тога ко ће кога надмудрити и горе на површини земље обе стране су се грозничаво припремале. Генерал Херберт Пламер припремао је своју Другу армију за напад чим минирање буде завршено. Али и поред све вештине ове припреме нису промакле Немцима и они су се спремали да дочекају напад.

Код Немца се у једном тренутку јавила сумња да би

Енглези поред општег напада могли да предузму и минирање и зато су скренули пажњу својим инжењерима. Пуковник Фуселин, главни инжењерски официр, наредио је пажљиво испитивање терена. Обавестили су га да је терен на више места подведен па је он уверавао свог команданта принца Руперта да је немогуће минирање већих размера због непогодности терена. Међутим, његов шеф штаба искусни фон Кул, није био тако убеђен као његов шеф и предложио је принцу Руперту да се повуку неколико стотина метара уназад да би на тај начин избегли евентуално минирање. Али, поносити принц није хтео ни да чује о повлачењу без борбе.

Општи напад

Мада је Кропер обавестио свог команданта да је углавном готов са својим задатком још почетком маја 1917. године, генерал Пламер није могао да започне напад пре јула. Зато је обавестио генерала Хејга да ће напад бити извршен 6. јуна у 3 часа и 10 минута ујутру.

Поред 13 тунела биле су ископане још и 22 галерије у којима се налазило експлозив — преко пола милиона килограма — довољно да се дигне цео немачки положај. „Не знам да ли ћемо овим подухватом променити ток историје, рекао је у шали Кропер, али сам сигуран да ћемо изменити конфигурацију околног земљишта.“

Подухват се приближавао кулминацији. Било је потребно скоро две године, петнаест људских живота и много хиљада радних часова да се ископају тунели и цело брдо минира. Али главни творца тог гигантског подухвата није могао да сачека да се његов план реализује. Кропер се изненада озбиљно разболео и крајем маја био је пребачен у Енглеску.

Ноћ уочи напада била је влажна и магловата. Чуле су се и јаке грмљавине. Око два сата ујутро енглески авиони су почели напад на немачке положаје да би на тај начин камуфлирали прилажење тенкова.

Тачно у три часа и десет минута одјекнула је прва експлозија а за њом у размаку од дванаест секунди разлегле су се остале. Цела земља се тресла. На дужини од отприлике 18 километара земља је тутњала док су читаве ерупције земље, оруђа, опреме и непријатељских војника лете ле на све стране.

Потрес земље је био тако снажан да су немачки војни-

ци у Лилу, тридесетак километара иза фронта почели у највећој паници да излећу на улице, верујући да су захваћени страшним земљотресом. Чак у Енглеској, 200 километара од места догађаја, енглески премијер Лојд Џорџ је чекао одређени тренутак да би чуо експлозију. Експлозију је чуо и Кропер у болници и поручник (тада већ капетан) Пенкијук на другом делу фронта.

Цео немачки сектор био је просто збрисан са земље. Преко хиљаду војника нашло је смрт у једном једином тренутку. Топови пушке, опрема летели су по неколико стотина метара на све стране. Експлозије су начиниле огромне рупе у иловачи и живом песку који је почео да се креће затрпавајући оне које је страшна експлозија поштедела.

Истовремено са експлозијом сви топови друге армије — око три хиљаде топова и хаубица — једновремено су отворили ватру на суседне секторе. Због близине топова и брзине којом су дејствовали изгледало је да се ради о једној непрекидној ватреној линији. И док је артиљерија померала ватру ка позадини немачких линија девет савезничких дивизија у првој бор-

беној линији (и три у резерви) потпомогнуте са преко 70 тенкова кренуло је у напад.

Дим од јаке експлозије још се није био развио па се Једва назирало на неколико метара. У току неколико часова немачки фронт на дужини од четири километра био је потпуно разбијен и пут за даљи продор отворен. Али, тада је наређено да се стане!

И као што се дешавало не једном у рату и овог пута је дошла до израза војна филозофија да се не сме прекорачити означена граница напада. Да ли је то била љубомора Хејга према потчињеном генералу Пламеру који је био Канађанин, или како се он касније бранио, он заиста није био спреман за снажнији напад — то је тешко знати. Али пропуштен је тренутак који је могао да доведе до бржег завршетка рата. И сами Немци су касније признали: да су савезници тада навалили пут за Берлин био би им потпуно слободан.

ЛАЖА И ПАРАЛАЖА

У једној приморској души окупили се рибари на обали и хвале се ко је ухватио већу рибу. Један каже:

— Заста имам среће, у последње време хватам само велике рибе.

— Китове! — иронично примећује један туриста који стоји поред њих и слуша хвалишање:

— Не господине! — презриво му одговори рибар — китови ми само служе као мамац.

РАВНОМ МЕРОМ

Келнера једног познатог француског ресторана одвели хитно у болницу због јаких болова у стомаку. Међутим, сви лекари пролазе мимо њега као да га и не примећују.

*Десте
ли вет
рци*

га...

...прва у свету геотермичка централа налази се у Јапану, у месту Матсуну. Она користи вулканску топлоту: кључала вода из четири

бунара пробушена у вулкану даје 20.000 киловата енергије која је јевтинија од оне произведене досад познатим путем.

...у катастрофалном земљотресу који је 1923. године задесио Јапан живот је изгубило преко 120 хиљада особа.

...седам хиљада биковва жртвовано је у 1966. години у крвавим борбама на живот и смрт између ових животиња

и људи. Наравно, вест је из Шпаније где је исте године одржано 600 корида.

...у Јапану се новине штампају на хартији од пластичне масе. Пластична хартија је јевтинија и издржљивија од обичне.

...ледена вина“ висбоког квалитета добијена су у виногорју Мозел.

Вино је произведено од претходно смрзнутог грожда.

Е, ТО ЈЕ ДРУГО...

Шкотланђанин се шета градом и изненада спази свог сина који се управо спремао да убади пецку у аутомат који продаје чоколаду. Он му љутито приђе и рече:

— Мали неваљалче, зар ти сто пута нисам рекао да чоколада није добра за јетру.

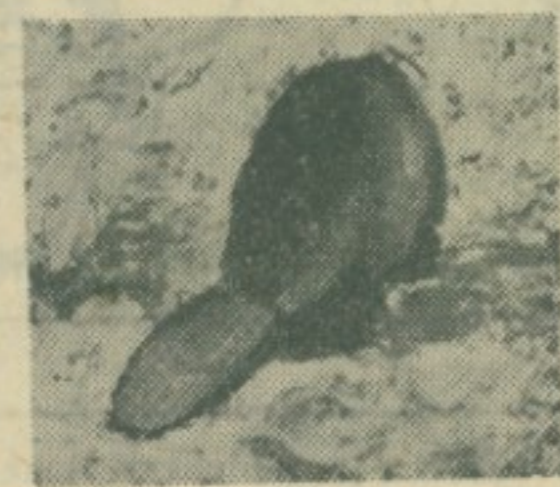
— Али, тата — одврати малишан — па ово је лажни новац.

— Е, то је друга ствар — промрмља Шкотланђанин и удаљи се.

ДАБРОВ РЕП ПОСЛАСТИЦА

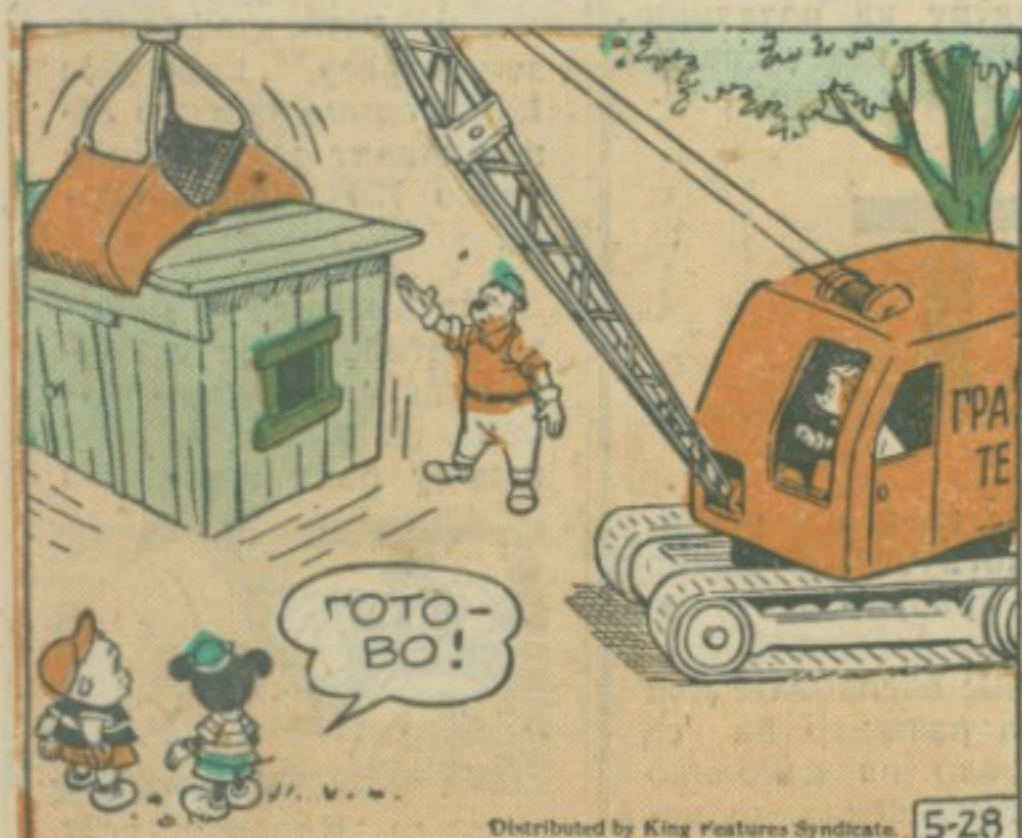
Некада је дабров реп важио као посланица и то код трапера који су га пекли на жару. Реп се стављао цео, са длаком и кожом. После неколико минута крзно би изгорело а кожа се одвојила од меса које је остало чисто. Требало га је још мало пекти и кувати и тада се добијало одлично печено слично свињском. Често се ку-

вало са пасуљом, или неким другим поврћем.

МИВИ

WALT DISNEY

Distributed by King Features Syndicate. 5-28

ЏОНИ ХАЗАРД

ФРЕНК РОБИН

